

En
varmere
by

Oslo KrFs program
for bystyreperioden
2019 – 2023

En varmere by med kristne verdier

Kristelig Folkeparti vil at Oslo skal være byen med det store hjertet – varm, menneskelig og inkluderende. Oslo skal være verdens beste storby for barn å vokse opp i. Oslo skal være en trygg by som er rik på muligheter og opplevelser – og der ulike mennesker kan utnytte sitt potensial. Oslo skal være en by som stiller opp for de som trenger samfunnets støtte. En by preget av ren luft, grønne lunger og nærhet til fjorden.

I dette programmet finner du Oslo KrFs løsninger for at Oslo skal være en slik by.

Et kristendemokratisk sentrumsparti

KrF er et kristendemokratisk sentrumsparti. Vårt verdigrunnlag forplikter oss til kamp for likeverd, sosial rettferdighet og vårt felles miljø.

Det kristne menneskesynet legger til grunn at alle mennesker er skapt med ukrenkelig verdighet og umistelige rettigheter. *Nestekjærligheten* forplikter til radikal omsorg og grenseløs solidaritet, fordi vi alle deler den samme menneskelighet. *Forvalteransvaret* legger vekt på at miljøet og ressursene skal forvaltes ansvarlig til beste for alle mennesker, både nålevende og kommende generasjoner.

KrF ser på mennesket som fritt, ansvarlig og sosialt. Vi skal ha frihet til å leve vårt liv slik vi selv ønsker det. Med friheten følger det et personlig ansvar – for oss selv og våre omgivelser. Vi er fellesskapsvesener som realiserer vårt potensial i samspill med andre.

KrFs mål for samfunnet er det felles beste, det vil si et samfunn som legger til rette for at alle borgere kan realisere sitt potensial. Samfunnet består av mange små og store fellesskap – og fellesskap bygges best nedenfra gjennom ansvarlige enkeltmennesker, familier og et sterkt sivilsamfunn.

Verdier for fremtiden

Verdiene fra den kristne og humanistiske tradisjonen har vært avgjørende for utviklingen av likeverdstanden, menneskerettighetene og demokratiet. For mange mennesker, både historisk og i dag, har kristen etikk gitt inspirasjon til politisk kamp for menneskeverd, omsorg for de sårbare og vern om skaperverket.

Uavhengig av livssyn er dette gode verdier å bygge samfunnet på. Mange har erfart at det går an å alliere seg på tvers av tro og livssyn for å kjempe for menneskelivets verdighet, en mer rettferdig verden og bærekraft. KrF inviterer alle Oslos borgere – uansett bakgrunn – til å støtte vårt program.

Sammen lager vi en varmere by med plass til alle!

Innhold

1. Verdens beste storby for barn	5
1.1 En Oslo-barnehage som lar barn være barn.....	5
1.2 En Oslo-skole som ser hele eleven	6
1.3 Like muligheter for alle barn.....	11
1.4 En barnevennlig by	13
2. Det gode livet i storbyen	16
2.1 Livskvalitet i alle livets faser	16
2.2 Noe å leve av – trygge arbeidsplasser og skapende næringsliv	18
2.3 Noe å leve for – et aktivt liv i storbyen.....	19
2.4 Trygg by.....	22
2.5 En velfungerende kommune	24
3. Byen med det store hjertet	26
3.1 En samlet by.....	26
3.2 Rom for alle – et inkluderende Oslo	27
3.3 God folkehelse	29
3.4 En foregangsby for kvalitet i eldreomsorgen	30
3.5 Rusomsorg – hjelp til et rusfritt liv	32
3.6 Vold i nære relasjoner	34
3.7 Prostitusjon – beskyttelse og hjelp til et nytt liv	34
3.8 En solidarisk by	34
4. Den grønne storbyen	35
4.1 Videreutvikle den blågrønne byen	35
4.2 En bærekraftig by.....	38
4.3 Et moderne og miljøvennlig transportsystem	39

1. Verdens beste storby for barn

Et samfunn som er godt for barna, er godt for alle. En god barndom varer livet ut. KrF setter barn og unge først – og vårt mål er et at Oslo skal være en storby innrettet for at barn skal ha en god oppvekst.

Barn og ungdom i Oslo skal ha trygge og gode liv. Alle barn skal ha like muligheter til å bli sett, delta og utvikle seg i sitt oppvekstmiljø. Det krever barnehager som lar barna utforske livet på egne premisser og skoler som ser hele eleven. Byen skal ha gode leke-, aktivitets- og kulturtilbud for barn og unge.

Kommunen skal se de sårbare og utsatte barna. Kamp mot barnefattigdom og styrking av barnevernet må være sentrale satsinger i årene som kommer, sammen med en styrking av helsetilbudet for barn og unge.

1.1 En Oslo-barnehage som lar barn være barn

KrF vil legge vekt på å skape mangfold, fleksibilitet og kvalitet i Oslo-barnehagen. Barn og familier har ulike behov, og barnehagetilbudet må organiseres på barnas og familienes premisser. Kvaliteten i barnehagene må sikres gjennom høy voksentetthet, kompetent personale samt gode lokaler og uteområder. KrFs mål er å øke antallet pedagoger i Oslos barnehager.

Barnehagenes oppgave er ikke å forberede barna på skolen, men være et sted der barna opplever mestring gjennom lek og læring. Barna i barnehagen skal utforske livet på egne premisser. God læring i førskolealder gir barna viktig ballast. Det er særlig viktig at de ansatte har gode norskkunnskaper og kan sette inn tiltak som sikrer alle barn en god språkutvikling.

Oslo KrFs løsninger:

- Oslobarnehagen skal gi læring gjennom lek, samspill og trivsel.
- Øke pedagogtettheten i Oslo-barnehagene og ta i bruk et bredt virkemiddelapparat for å rekruttere barnehagelærere og gi ufaglærte barnehageansatte pedagogisk etterutdanning.
- Arbeide for at andelen barnehageansatte som har dispensasjon fra utdanningskravet, blir redusert gjennom nyrekruttering og etterutdanning.
- Sikre et mangfold i barnehagetilbud og god balanse mellom kommunale, ideelle og private barnehager i Oslo.
- Ikke gjennomføre konkurranseutsetting og salg av kommunale barnehager.
- Tilrettelegge for barnepark, både i kommunal og privat/ideell regi.
- Utvide tilbudet med deltidsplasser i barnehage.
- Styrke tilbudet med åpen barnehage.
- Videreføre inntektsgraderte barnehagepriser.
- Gi tilbud om gratis kjernetid til lavinntektsfamilier uavhengig av bosted i Oslo.

- Målrette kartlegging av ferdigheter og pedagogiske tiltak mot tidlig innsats for å lære språk og støtte overfor barn med spesielle behov.
- Barnehagene skal formidle kjennskap til vår kristne og humanistiske arv og det religiøse mangfoldet i byen. Det bør gis mulighet til markering av tradisjonelle høytider som jul og påske.
- Full barnehagedekning og at man sikres barnehageplass i eget nærområde.
- Sikre at vikarer settes inn ved sykdom med en kommunal vikarbase.
- Forsterke innsatsen for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet i de kommunale barnehagene.
- Utrede muligheten for å opprette en barnehageetat i Oslo kommune.
- Sikre et godt og uavhengig tilsyn for kvaliteten i barnehagene.
- Legge til rette for en bedre overgang mellom barnehage og skole.
- Ha fokus på norsk språk i barnehagene for å gi barna et bedre utgangspunkt for skolestart.

1.2 En Oslo-skole som ser hele eleven

En god skole gir like muligheter for alle og er det beste vi kan gi byens barn og unge. Kunnskap er det som gir oss mulighet til å ta ansvar for vårt liv og realisere vårt potensial. Kunnskap er nøkkelen til at alle kan delta i samfunns- og arbeidslivet. En god skole i dag gir Oslo bedre forutsetninger for å lykkes som millionby om noen tiår.

En god skole skal både utdanne og danne. Skolens oppgave er ikke bare å formidle kunnskap og fakta. Skolen må se hele eleven og gi ballast til å mestre alle deler av livet. Grunnleggende teoretiske ferdigheter i basisfagene norsk, engelsk, fremmedspråk, matematikk og naturfag er avgjørende – men satsing på basisfag må ikke føre til at annen kunnskapsformidling blir prioritert bort. KrF vil understreke betydningen av humanistiske, praktiske og estetiske fag i skolen.

Sats på Oslo-læreren

Det viktigste virkemidlet for å skape en god skole er å rekruttere og beholde dyktige lærere som ser hver enkelt elev og makter å motivere og inspirere elevene til innsats. Høyere lærertetthet gir mer tid til hver elev og øker lærerens mulighet til å støtte elevene i læringsarbeidet. Lærerne må vises tillit og gis pedagogisk frihet i sitt arbeid. Kartlegging og rapportering må aldri bli noe mål i seg selv, men må bidra til å realisere skolens samfunnsoppdrag.

Oslo KrFs løsninger:

- Styrke skolens kompetanse og gi lærerne støtte i arbeidet med elevene ved å ansette for eksempel sosialarbeidere, miljøarbeidere og spesialpedagoger. Gi flere timer til sosiallærer og skolehelsetjenesten.
- Tilby relevant og målrettet etter- og videreutdanning for lærere i skolen, tilpasset behovene.
- Styrke den faglige oppdateringen av lærere, blant annet ved å stille tydelige og objektive krav til det pedagogiske utviklingsarbeidet ved den enkelte skole.

- Redusere lærernes rapporteringsmengde. Kartlegging og rapportering skal begrenses til det som har beviselig effekt på læring og trivsel.
- Rektorene i Oslo skal ha relevant lederkompetanse.
- Oslo-skolen skal ha fokus på godt arbeidsmiljø og ansatte skal sikres yringsfrihet.

Tidlig innsats

I Oslo møter mange elever opp til første skoledag med manglende språkferdigheter. Andre starter skolen med andre kunnskapshull som fører til at de blir hengende etter. Tidlig innsats er viktig for å gi alle elever like muligheter – og for å hindre frafall i videregående opplæring. Målet må være at kunnskapshull hos elevene tettes så tidlig som mulig. Derfor er det gledelig at KrF har fått gjennomslag for en lærernorm som sikrer tett oppfølging av hver enkelt elev.

Skoleåret 2017/2018 er det 20 år siden innføringen av seksårsreformen i norsk skole. Et sentralt premiss i reformen var at det første skoleåret skulle være preget av læring gjennom lek. Virkeligheten har blitt en annen, og det første skoleåret er i for stor grad preget av ordinær tavleundervisning.

Oslo KrFs løsninger:

- Utarbeide en plan for lekens plass i undervisningens første skoleår. Her bør uteskole en dag i uken inngå.
- Sette i gang et prøveprosjekt med en eller flere førskoleklasser for seksåringene.
- Sørge for at tolærerordning blir hovedregel i første klasse i tråd med intensjonen i seksårsreformen. Bruke tolærersystemet til forebygging av lese-, skrive- og regnevansker som tidlig innsats første og andre skoleår.
- Sette inn ressurser til spesialundervisning så tidlig som mulig, og evaluere måten spesialundervisning er finansiert på.
- Sørge for at hver skole har et spesialpedagogisk team og at PP-tjenesten er mer til stede på skolene.
- Legge til rette for en bedre overgang mellom barnehage og skole, med blant annet forsøk med fleksibel skolestart.

En bedre skoledag

Barn tilbringer i dag mer tid på skolen enn tidligere. Innholdet i skoledagen må derfor være meningsfylt. Flere familier med begge foreldre i full jobb og sterkere vektlegging av skole og utdanning i samfunnet har ført til at skoledagene er blitt lengre. Stadig flere barn benytter aktivitetsskolen, som for mange er kostbar og har varierende kvalitet. Oslo KrF vil ta grep for å sikre at skoledagen blir enda mer meningsfull.

Oslo KrFs løsninger:

- Heve kvaliteten i aktivitetsskolen (AKS) og videreutvikle den som et sosialt og pedagogisk tilbud.
- At familier med lavere inntekt får gratis eller sterkt reduserte satser på AKS, uavhengig av hvor de bor i byen.
- Legge til rette for bedre samarbeid mellom frivilligheten, idretten og AKS.

- Likebehandle ideelle og offentlige AKS-tilbud.
- Elever i grunnskolen bør ha fysisk aktivitet hver dag.
- Doble svømmeundervisningen fra 20 til 40 timer. Alle elever skal kunne svømme innen 4. trinn.
- Si nei til karakterer i barneskolen.
- Videreutvikle sidemålsundervisningen og beholde egen karakter for sidemål.
- Ha et tydelig ordensreglement i Oslo-skolen og gi lærerne mulighet til å håndheve dette.
- Innføre mobilfri grunnskole i Oslo.

Gode læringsmiljø

Oslo-skolen skal være et godt sted å lære – og et godt sted å være. Det stiller krav til både det fysiske og psykososiale læringsmiljøet. Elevundersøkelser viser at antallet elever som blir mobbet i skolen dessverre ikke har gått ned de siste årene. KrF ønsker derfor en forsterket innsats mot mobbing i skolen. Det er også behov for å styrke skolehelsetjenesten.

Oslo KrFs løsninger:

- Sikre nok skoleplasser ved å fortsette investeringene i nye skolebygg.
- Forsterke innsatsen for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet i Oslo-skolen.
- Legge opp til at skolene blir lokale kulturbygg og kraftsentra i lokalmiljøene ved å samlokalisere dem med idretts- og nærmiljøanlegg, og sikre at nye skolebygg møter behovene til musikk- og teaterlivet.
- Styrke elevenes rett til medbestemmelse ved skolene.
- Styrke skolehelsetjenesten gjennom en systematisk opptrappingsplan.
- Gi skolehelsetjenesten mulighet til å dokumentere gyldig fravær.
- Alle skolene i Oslo skal ha en strategi for å bekjempe mobbing og ha nulltoleranse for mobbing, diskriminering og hets på bakgrunn av etnisitet, religiøs tilhørighet eller seksuell orientering.
- Lærere i Oslo-skolen skal ha kompetanse i å forebygge, avdekke og bekjempe mobbing og gripe tidlig inn ved bekymringsfull atferd.

Hjem og skole

Barn presterer bedre faglig og utvikler seg bedre sosialt når det er et godt samarbeid mellom hjem og skole. Et godt skole/hjem-samarbeid bidrar til at foreldrene kan ivareta sitt ansvar for barnets oppdragelse også når barnet er på skolen. Hjem/skole-samarbeidet må bære preg av felles mål, gjensidig forpliktelse og medvirkning.

Oslo KrFs løsninger:

- Forsterke samarbeidet mellom hjem og skole, blant annet gjennom en ordning med skriftlig samarbeidsavtale mellom hjem og skole i grunnskolen som undertegnes av begge parter ved skolestart. Avtalen skal tydeliggjøre hvilke forventninger skolen har til de foresatte, og hvilke forventninger de foresatte har til skolen. Avtalen skal danne grunnlag for samarbeidet mellom hjem og skole, og følges opp i dialogen mellom lærer, foresatte og skolens ledelse.

- Ansette egne skole/hjem-koordinatører med sosialfaglig utdanning på utvalgte skoler. Det kan være særlig aktuelt i områder med høy andel minoritetsspråklige elever og elever fra lavinntektsfamilier. Koordinatøren skal ha ansvar for å hjelpe og avlaste lærerne i skole/hjem-samarbeidet. Skole/hjem-koordinatøren skal også drive oppsøkende virksomhet.
- Sikre et tilstrekkelig antall minoritetsrådgivere, som lærer opp de øvrige yrkesgruppene på skolen.
- Innføre hjemmebesøk i de tilfellene hvor foresatte gjentatte ganger ikke møter opp på skolens foreldremøter og elevsamtaler. I de tilfeller hvor språk kan være en barriere, kan besøket skje i samarbeid med minoritetsrådgiver, eventuelt andre personer som snakker foreldrenes morsmål.

Flere skal fullføre og bestå

Det er for mange elever som ikke fullfører den videregående opplæringen. Særlig er dette en utfordring på yrkesfag. Uten videregående opplæring vil mange unge mennesker få en vanskelig start på voksenlivet og ofte havne på passiv stønad. KrF vil ha en aktiv politikk for å redusere frafallet i Oslo-skolen.

Oslo KrFs løsninger:

- Øke dagens målsetting til at 90 prosent av Oslo-elevene skal fullføre og bestå videregående skole.
- Som et tiltak for å redusere frafallet i videregående skole innføres en regel om at skolene fortsetter ordningen fra ungdomsskolen med foreldresamtaler for enkeltelever både i VG1 og VG2, dvs. til elevene er 18 år.
- Etablere en egen mentorordning for elever og lærlinger i yrkesfag.
- Styrke rådgivningstjenesten slik at det finnes kompetanse innen spesialpedagogikk, psykologi og karriereveiledning på hver skole.
- Den teoretiske utdanningen på yrkesfag bør i større grad yrkesrettes.
- Arbeide målrettet for å øke statusen på yrkesfagene.
- Styrke samarbeidet mellom yrkesfag og næringslivet.
- Sikre bedre tilgang på læreplasser i private og kommunale virksomheter.
- Store offentlige utbyggingsprosjekter skal alltid være såkalte varde-prosjekter, det vil si at det brukes lærlinger i alle ledd.
- Ansette flere miljøarbeidere i Oslo-skolen.
- Gi mulighet til et ellefte skoleår for de som ikke er klare for å begynne på videregående skole.

Et mangfoldig skoletilbud

Oslos skoletilbud skal være preget av et mangfold, både innenfor den offentlige skolen og gjennom friskoler som supplerer det offentlige tilbudet. Det skal alltid stilles strenge krav til kvalitet. Det er grunnleggende positivt at foreldre har mulighet til å velge skoler med alternative pedagogiske arbeidsformer og livssyn – slik som for eksempel Steinerskolen eller Kristelig Gymnasium.

Oslo KrFs løsninger:

- Sikre at nærskolen er et reelt førstevalg for foreldre og elever, og at disse skolene sikres ressurser til å ta imot alle elever
- Oslo kommune skal ha en positiv grunnholdning til skoler som representerer et supplement og alternativ til den offentlige skolen – så lenge disse tilfredsstillende nødvendige kvalitetskrav. Foreldrenes rett til selv å velge opplæring for sine barn må ivaretas.
- Etablere en ordning der friskoler kan søke om midler til mindre investeringer/vedlikehold etter mønster fra Akershus fylkeskommune.
- Vurdere å justere dagens ordning med fritt skolevalg i videregående skole slik at karakterer ikke blir det eneste kriteriet for inntak.
- Videreutvikle de videregående skolenes spesialisering som temaskoler.
- Styrke elevenes muligheter til å ta ett år av videregående skole i utlandet, og gi elever i Oslo-skolen mulighet til å søke om å få ta hele den videregående opplæringen utenlands.

Verdiforankret og livssynsåpen skole

KrF vil vektlegge at den offentlige Oslo-skolen fortsatt skal bygge på den kristne og humanistiske formålsparagrafen slik den er formulert i Opplæringslovas § 1:

«Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdier som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane».

Oslo KrFs løsninger:

- Oslo-skolen skal gi elevene kunnskap om vår kristne og humanistiske kulturarv og det religiøse mangfoldet i byen.
- Skolen skal gi rom for å markere religiøse høytider, og alle skoler skal gi elevene tilbud om skolegudstjenester før jul. Disse markeringene skal være basert på frivillighet og det skal gis gode alternativer.
- Elevenes religionsfrihet skal sikres.
- Det skal legges til rette for religiøse aktiviteter i skoletiden som er initiert av elevene selv.

1.3 Like muligheter for alle barn

Alle barn og unge skal ha så like muligheter som mulig til å utvikle sitt potensial, uavhengig av sosial bakgrunn, tilhørighet eller funksjonsevne. Skal Oslo bli en by der barn erfarer dette, må flere barn bli sett, bli tryggere og løftes ut av fattigdom.

Kamp mot barnefattigdom

Barn som vokser opp i fattigdom, fratras muligheter som andre barn har. Studier har vist at fattigdom gir barn dårligere livsmuligheter på sikt. Flere har også vist at lavinntekt i barndommen kan ha betydning for barns helsetilstand. De fleste barn deltar i organiserte fritidsaktiviteter, men barn fra lavinntektsfamilier deltar sjeldnere enn andre barn. KrF vil forsterke innsatsen mot barnefattigdom i Oslo.

Oslo KrFs løsninger:

- Styrke Oslo-skolen som den viktigste arenaen for sosial mobilitet og slik at elevene får like muligheter uavhengig av sosioøkonomisk status.
- Gi barnefamilier som trenger det, tilbud om egnede familieleiligheter i trygge bomiljøer. Familieleiligheter skal spres over hele byen.
- Gi tilskudd til organisasjoner som bidrar til at barn og ungdom berørt av fattigdomsproblemer og deres familier kan delta i ordinære kultur- og fritidsaktiviteter og/eller ferieaktiviteter. Tilskuddet skal være enkelt og ubyråkratisk.
- Regjeringen har varslet at de vil innføre et fritidskort for barn mellom seks og 18 år. Oslo kommune bør legge på en lokal andel på fritidskortet slik at samlet sum på sikt blir 5 000 kroner.
- Sikre at nivået på sosialhjelpen til barnefamilier er til å leve av.
- Bydelene bør tilby sommer- og deltidsjobb til ungdom.

- Skape gode møteplasser for ungdom.
- Det viktigste bidraget mot barnefattigdom er å hjelpe foreldrene til å beherske norsk slik at de kan få seg jobb. EU-borgere har i dag ikke rett til inkludert norskundervisning og har ofte ikke råd til å ta privat norskundervisning. Vi bør gi støtte til norskundervisning i regi av ideelle organisasjoner.

Et inkluderende oppvekstmiljø

Oslo skal være en by det er godt å vokse opp i uansett hvor du bor. Etter lang tids nedgang har det vært en økning i ungdomskriminaliteten. Kommunen må ha et større fokus på å bekjempe utenforskap og rekruttering til kriminelle gjenger. Mange som bedriver kriminalitet, kommer fra ustabile familier og trange boforhold. Den beste måten å sørge for gode oppvekstvilkår for alle på, er å styrke familiene.

Oslo KrFs løsninger:

- Sikre at det etableres en mentorordning for unge som er utsatt for negativ sosial kontroll.
- Intensivere arbeidet mot vold i nære relasjoner, blant annet «prosjekt November».
- Styrke familiesentrene.
- Videreføre en støtteordning sentralt i kommunen til fritidsklubber.
- Gi ekstra støtte til idrettslag i områder med særskilte sosiodemografiske utfordringer.
- Videreutvikle SALTO-samarbeidet.

Trygghet for utsatte barn

En trygg og god oppvekst er viktig for å ha det bra som barn og lykkes senere i livet. Noen barn og unge lever dessverre under forhold som kan skade deres helse og utvikling. Vi trenger et barnevernsløft i Oslo for å sikre at alle barn og unge får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, og som bidrar til at barn og unge får trygge oppvekstkår.

Oslo KrFs løsninger:

- Gjennomføre et løft for barnevernet i Oslo gjennom kompetanseheving, styrket bemanning og økt kapasitet.
- Sikre full barnevernsdekning – det vil si at kapasiteten i det offentlige apparatet ikke skal begrense barns mulighet til en trygg oppvekst.
- Rekruttere flere fosterfamilier og tilsynsførere.
- Sikre at barn og familier i barnevernet har faste kontaktpersoner og stabil oppfølging.
- Sikre ettervern fram til fylte 23 år for barnevernsbarn som trenger det.
- Arbeide for at tilliten til barnevernet blir styrket i minoritetsbefolkningen.
- Sørge for at etatslinjene ikke er til hinder for håndteringen av barnevernssaker.

Helsetilbud for barn og unge

En god helse er grunnleggende for alle barn og unge. Selv om helsen til barn og unge i Oslo jevnt over er bra, ser vi utfordringer knyttet til blant annet rus, seksuell helse og psykisk helse. Trygge rammer og gode oppvekstvilkår er viktig for at barn og unge skal utvikle en god psykisk helse. Psykisk helsearbeid for barn og unge er et ansvar for kommunen som helhet. Det involverer alle kommunale tjenester som er i kontakt med barn og unge.

Oslo KrFs løsninger:

- Styrke skolehelsetjenesten (se skolekapitlet) og helsestasjon for ungdom som et gratis lavterskeltilbud for dem mellom 13 og 24 år.
- Slå sammen helsestasjonene til større helsehus og utvide åpningstidene.
- Sørg for at kommunens helsetjeneste har et nært samarbeid med barne- og ungdomspsykiatrien.
- Sikre god informasjon og kunnskapsformidling om psykisk helse i Oslo-skolen.
- Forsterke det forebyggende arbeidet mot tobakk og bruk av rusmidler blant barn og unge i Oslo.
- Etablere flere rusfrie arenaer for barn og unge, for eksempel i samarbeid med frivillige organisasjoner.
- Utvide FUSA-prosjektet (forebygging av uønskede svangerskap og abort) til alle bydeler.
- Gi ungdom mer kunnskap om kropp og seksualitet og god informasjon og veiledning om prevensjon.
- God informasjon om kvinnehelse og prevensjon tilgjengelig på flere språk.

Barn og unge med nedsatt funksjonsevne

Barn og unge med nedsatt funksjonsevne skal sikres full deltakelse og likestilling. For å få til dette må både det enkelte barn og noen ganger hele familien til den unge være med når behov kartlegges og hjelpetiltak utformes. Behovet for og ønsket om hjelp er forskjellig. Det er viktig at barn og unge som har en funksjonsnedsettelse, kan vokse opp hjemme hos sin familie.

Oslo KrFs løsninger:

- Sikre at alle arenaer der barn og ungdom ferdes, er universelt utformet. Alle skoler skal være universelt utformet innen 2025.
- Barn og unge med nedsatt funksjonsevne skal få et tilpasset tilbud både i barnehager og gjennom hele utdanningsløpet, slik at de gis like muligheter som andre til opplæring. Tilbudene må kunne gis i nærområdene.
- Sikre at alle som jobber i barnehager og skole har god kompetanse på barn med nedsatt funksjonsevne.
- Barn og unge med nedsatt funksjonsevne skal sikres gode muligheter for en aktiv fritid.
- Familier med barn med nedsatt funksjonsevne skal sikres en kvalifisert koordinator i Oslo kommune.
- Familier med barn med nedsatt funksjonsevne skal tilbys veiledning og opplæring om det å være foreldre og søsken til barn med nedsatt funksjonsevne.

1.4 En barnevennlig by

Byutviklingen har ikke alltid tatt hensyn til barn og unge. Lenge har de yngste blitt betraktet som «uferdige» voksne i stedet for selvstendige individer. KrF ønsker et Oslo som snur opp ned på dette – som tilpasser seg barnas behov og lytter til barnas ønsker.

Barnevennlig byutvikling

Oslo endres stadig og byen er i sterk vekst. I byutviklingen er barn og unges stemme svært viktig. Sterk urbanisering kan føre til at barn og unge har mindre mulighet for å bevege seg fritt, og utrygge skoleveier gjør at de sjeldnere går til skolen. Samtidig viser studier at når barn bruker uterommene, virker det positivt på det sosiale miljøet på hjemstedet. Vi deler derfor visjonen om at Oslo skal bli verdens beste fotgjengerby. KrF vil at barn og unge skal bestemme mer av byutviklingen i Oslo.

Oslo KrFs løsninger:

- Barn og unges medbestemmelse skal sikres i alle planprosesser og byutviklingsprosjekter.
- Innføre en ordning med en demokratisk valgt barne- og ungdomsrepresentant (med tale og forslagsrett) i bystyrets byutviklingskomité.
- Etablere et «Barnas trafikkråd» som skal sikre tryggere ferdsel for barn og unge.
- Barn og unges mulighet til å bevege seg fritt, leke utendørs og gå eller sykle til skolen skal tillegges avgjørende vekt ved alle byutviklingsprosjekter.
- Alle nye reguleringsplaner skal sikre nok arealer for lek, friluftsliv og idrett.
- Fortsette utbyggingen av nærmiljøanlegg, ballbinger, kunstgressbaner og flerbrukshaller.
- Alle barn skal bo maksimum 350 meter fra en lekeplass. Lekearealene skal være trygge og tilpasset ulike aldersgrupper.
- Etablere 15 lekesoner av høy kvalitet i sentrum og legge til rette for flere lekeapparater i tilknytning til museer og andre møteplasser.
- Alle utbyggingsprosjekter må omfatte en konsekvensvurdering av effekten på bo- og oppvekstvilkår for barn og unge

Opplevelser for barn og unge

Oslo skal være en by der barn og unge kan oppleve og utforske livet – med en stor variasjon av fritidsaktiviteter og kulturtilbud.

Oslo KrFs løsninger:

- Legge til rette for et rikt fritidstilbud til barn og unge i alle bydeler.
- Doble tilskuddet til Oslos frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner.
- Prioritere barne- og ungdomsidretten framfor større idrettsarrangementer.
- Gi kulturtiltak med barn og unge som målgruppe særlig prioritet ved tildeling av kommunale tilskudd.
- Styrke Oslo musikk- og kulturskole som kommunens ressurscenter for musikk- og kulturopplæring rettet mot barn og unge, og øke antallet elevplasser slik at alle barn som ønsker det, får tilbud om plass.
- Sikre Oslo eneste musikkfestival for barn, MiniØya, gode rammebetingelser.
- Etablere nye barne- og ungdomsbibliotek, Biblio, på Holmlia, Tveita og Furuset og Grorud.

- Bygge nye badeanlegg på Rommen/Stovner, Mortensrud og Manglerud og bygge badeland på Tøyen og i Groruddalen.
- Bidra til at kommunen blir en aktiv partner for å realisere Oslo Barnemuseum, gjerne i tilknytning til øvrig satsing på Tøyen. Et barnemuseum er et miljø med aktiviteter skapt for å inspirere til aktiv lek og læring for barn og deres familier. Målet er å hjelpe barn å utvikle sin kreative tenking, selvtillit og kjennskap til verden.
- Tilby en ordning med aktivitetsbuss for barn og unge til fritidsaktivitet.

2. Det gode livet i storbyen

Stadig flere mennesker oppdager det gode livet i Oslo. Studenter strømmer til byen for å ta utdanning for fremtiden. Mange familier som vil bo sentralt med kort avstand til skole, barnehage, jobb, kino og kafé. Seniorene blir stadig mer aktive og friske. Vi må ta vare på det gode livet i byen – ved å sikre det som gir livskvalitet i hverdagen og holde byen trygg.

2.1 Livskvalitet i alle livets faser

Et aktivt liv som senior

Det blir stadig flere eldre i Oslo, og de eldre blir stadig friskere. Samfunnet trenger derfor et nytt syn på eldre mennesker. De fleste eldre er en ressurs både for seg selv, for familien sin og for byen. Mye av seniorpolitikken har fokusert på ulike tilbud på dagtid og har ikke tatt innover seg at seniorene lever et langt mer aktivt liv enn tidligere. Derfor ønsker Oslo KrF å legge til rette for et bredere aktivitetstilbud for denne gruppen.

Oslo er tilsluttet nettverket for aldersvennlige byer i Verdens helseorganisasjon, WHO. I Oslo skal våre seniorer kunne leve selvstendige, aktive og trygge liv med god livskvalitet. Det er viktig å motvirke ensomhet og skape kontakt mellom generasjonene. Mange eldre gjør en viktig jobb i frivillighetsarbeid.

Oslos seniorpolitikk skal hindre utstøting av arbeidslivet og legge til rette for at seniorene kan stå lenger i arbeid dersom de vil det. Det er de eldres eget ønske og et politisk mål at seniorene skal kunne bo hjemme hos seg selv hele livet, eller så lenge som mulig. Dette gir god livskvalitet og størst frihet til å styre eget liv.

Siden krigen har vi hatt en boligpolitikk om at flest mulig skal kunne eie sin egen bolig. Også eldre mennesker må få informasjon og veiledning om hvordan de kan legge til rette for eget boligbehov ut fra de ressurser de har. De som ikke klarer å dekke eget behov for trygg bolig i alderdommen, skal få gode kommunale hjelpetilbud. For eldreomsorg, se avsnitt 3.3.

Oslo KrFs løsninger:

- Legge til rette for at de seniorene som ønsker det, kan få mulighet til å stå lenger i arbeid i Oslo kommunes virksomheter, bl.a. legge til rette for fleksible deltidsordninger.
- Gi ansatte i kommunen mulighet til å stå i jobb til fylte 72 år.
- Vektlegge tiltak som fremmer kontakt mellom generasjonene både i barnehager, aktivitetsskoler og skoler og på byens seniorsentre, sykehjem o.l.
- Videreutvikle seniorsentrene slik at de har ulike rådgivningstjenester som eldre trenger for å kunne bo hjemme, bl.a. veiledningstjeneste for boligtilpasning.
- Utvikle seniorsentrene som enda viktigere sosiale møteplasser.
- Samlokalisere flere seniorsentre med frisklivssentre, ulike lærings- og mestringssentre, frivillighetssentraler o.l. for å skape større miljøer og flere tilbud som de eldre trenger.
- Gi ulike seniorsentre ulike spesialoppgaver så de både kan tjene «sine lokale eldre» og være kompetansemiljøer for andre seniorsentre.

- Være en pådriver overfor statlige myndigheter for å etablere en ordning der staten kan ta en del av håndverksregningen når eldre tilpasser sine eksisterende boliger for fortsatt å kunne bli boende der.
- Se på bibliotekene som en sentral arena for fellesskap for eldre. Her kan de også få digital kompetanse for å fungere i en moderne virkelighet.
- Bidra til å motivere de private eiendomsutviklerne til å bygge ulike private seniorboliger med fellesarealer og fellestjenester.
- Vurdere hvilke kommunale tomter som kan selges for å bygge boliger til eldre.
- Oppmuntre til at byens kulturliv legger til rette for kulturarrangementer på dag- og ettermiddagstid for byens eldre borgere.
- Gjennomgå kommunens ulike virksomheter med tanke på å gjøre Oslo til en enda mer aldersvennlig by.
- Gi god informasjon om velferdsteknologi som eldre kan ha nytte av for å ha et enklere liv og for å kunne bo hjemme.
- I planleggingen av Oslos byutvikling skal det avsettes areal til en helhetlig generasjonsvennlig sosial infrastruktur (skoler, barnehager, pleie- og omsorgsinstitusjoner, Omsorg+ og tilrettelagte omsorgsboliger).
- Gi eldresentrene utvidet handlingsrom til å drive med oppsøkende virksomhet for å motvirke ensomhet.
- Utvide tilbudet med Ruters aldersvennlige transport, Rosa busser, til alle bydeler.
- Sikre nok benker i hele byen.

En familievennlig by

Familien er det første og for mange det viktigste av alle fellesskapene vi gjennom livet blir en del av. For barn er familien den mest grunnleggende arenaen for tilhørighet, nærhet og fellesskap. Stabile og trygge familier gir trygge barn som vokser opp til å bli trygge voksne. KrF vil støtte opp om familiene. Oslo skal være en by der det er attraktivt å etablere seg som småbarnsfamilie.

Oslo KrFs løsninger:

- Sikre full barnehagedekning, rask og nær barnehageplass og et mest mulig fleksibelt barnehagetilbud over hele byen (se for øvrig kapittel om barnehager).
- Gi innbyggerne mulighet til å velge alternativer til fulltids barnehageplass.
- Sikre gode moderasjonsordninger i barnehage og aktivitetsskole.
- Gi tilbud om foreldreveiledningskurs til nye foreldre.
- Gi tilbud om samlivskurs til alle nygifte og forebygge samlivsbrudd gjennom samtalegrupper og samlivskurs, gjerne i regi av frivillige.
- Støtte opp om organisasjoner som driver familiestøtteprogrammet «Homestart» i Oslo.

Singelbyen

Mange velger å leve det gode livet i byen som singel. Single er en svært uensartet gruppe, og flere single/aleneboende møter utfordringer, for eksempel økonomiske.

Oslo KrFs løsninger:

- Arbeide for at kommunale avgifter rettes mer inn mot forbruk, slik at enpersonhusholdninger ikke må betale uforholdsmessig mye, samtidig som miljøvennlig adferd premieres.
- Sørge for at nivået på den økonomiske sosialhjelpen dekker ensliges behov.

Studentbyen Oslo

Oslo er Norges største studentby og skal også være den beste byen å studere i. Høyere utdanning er et statlig ansvar, men kommunen må ha et tett samarbeid med de høyere utdanningsinstitusjonene. Oslo kan trekke til seg enda flere studenter ved å bygge flere studentboliger, ha et godt kollektivtilbud og legge til rette for et rikt tilbud innen kultur, idrett og friluftsliv. Oslo bør særlig bestrebe seg på å bli en mer attraktiv by for internasjonale studenter

Oslo KrFs løsninger:

- Oslo kommune skal ha et tett samarbeid med utdanningsinstitusjoner, studentsamskipnaden og studentdemokratiene.
- Synliggjøre Oslo som studenthovedstad ved å tilrettelegge for et nytt felles studenthus i sentrum.
- Legge til rette for bygging av studentboliger i campus- og sentrumsnære områder tilknyttet kollektivknutepunkter.
- Styrke det nattlige kollektivtilbudet.
- Prøveprosjekt med døgnruter på T-baneringen i helgene
- Knytte tettere samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene, kommunen og studentsamskipnaden i arbeidet med studenters psykiske helse.
- Kombinere studentboliger med sykehjem i regi av kommunen.

2.2 Noe å leve av – trygge arbeidsplasser og skapende næringsliv

Trygge arbeidsplasser og et skapende næringsliv er en forutsetning for livskvalitet og velferd. Oslos sterke befolkningsvekst gir store muligheter for ny verdiskaping og innovasjon. Skal vi lykkes i få flere inn i arbeidslivet og utjevne sosiale forskjeller, er det nødvendig å skape mange nye arbeidsplasser i årene som kommer.

Et skapende næringsliv

Oslo skal være det naturlige valget for å etablere næringsvirksomhet og skal tilby næringslivet internasjonalt konkurransedyktige rammebetingelser. Framtiden for Oslo ligger i kunnskapsnæringene. Dette forutsetter infrastruktur og møteplasser, slik at institusjoner, organisasjoner, bedrifter og enkeltmennesker med gode ideer kan finne sammen og skape nye verdier.

Oslo KrFs løsninger:

- Gi gründere gode vilkår for å starte egen virksomhet. Det skal være enkelt å starte og drive egen virksomhet i Oslo.

- Styrke opplæring innenfor yrkesfag og entreprenørskap i Oslo-skolen slik at unge oppmuntres til å bli gründere og starte egne bedrifter
- Bidra til at Oslo kommune er serviceinnstilt overfor næringslivet og redusere saksbehandlingstiden.
- Systematisk fjerne unødvendige kommunale regler og forskrifter slik at skjemavelde og byråkrati reduseres for bedriftene.
- Gjøre Oslo-regionen mer attraktiv for internasjonale selskaper å etablere seg i.
- Legge vekt på næringslivets behov ved utarbeidelse av areal- og reguleringsplaner i byen og sørge for at Oslo kan tilby relevante næringslokaler.
- Forsterke profileringen av Oslo som reisemål og gi gode rammevilkår til VisitOslo som Oslos offisielle reiseguide og markedsføringsselskap.
- Etablere et nytt og større kongressenter i Oslo.
- Styrke kampen mot useriøse aktører og skatteunndragelser i alle deler av næringslivet.
- Beskytte folk fra å bli utnyttet i det moderne slaveriet, blant annet ved å gjennomføre handlingsplanen mot menneskehandel.
- Beholde søndagen som en spesiell dag og si nei til en generell søndagsåpning av butikker.
- Arbeide for at NRK lokaliseres i Groruddalen.
- Utvide bruken av anonyme søknader til stillinger i Oslo kommune.
- Jobbe for at Oslo kommune går foran som et godt eksempel ved å bedre rekruttering av ansatte med minoritetsbakgrunn.

Styrket sosialt entreprenørskap

Noen mennesker har av ulike årsaker vansker med å skaffe seg en jobb. KrF vil at alle mennesker skal kunne være økonomisk selvstendige og mestre dagliglivet. Sosialt entreprenørskap er et velegnet virkemiddel for å hjelpe mennesker som har falt utenfor arbeidslivet. Kort fortalt er en sosial entreprenør en person/virksomhet som bruker metoder fra næringslivet for å løse et sosialt problem. Fretex er et eksempel på en sosial entreprenør som har gitt mange en vei tilbake til arbeidslivet gjennom veiledning, tillit og støtte.

Oslo KrFs løsninger:

- Kommunen skal være en støttespiller for sosialt entreprenørskap, og utarbeide informasjon om hva sosialt entreprenørskap er og brukes til.
- Lære opp sosiale entreprenører slik at de blir kjent med kommuner som innkjøper og forvalter av anbudsregler.
- Tilby etablererkurs for sosiale entreprenører gjennom det kommunale selskapet Oslo Business Region.
- Utvide Ungt entreprenørskap til også å omfatte sosialt entreprenørskap rettet mot å løse sosiale samfunnsutfordringer
- Legge til rette for at ideelle virksomheter har en sentral rolle i å utforme framtidens tjenestetilbud i Oslo. På sikt bør minst 25 % av helse- og omsorgstjenestene i Oslo utføres av frivillig og ideell sektor.

2.3 Noe å leve for – et aktivt liv i storbyen

Mennesket lever ikke av brød alene. Kristendemokrater legger vekt på at mennesket er et åndsvesen med behov ut over det materielle. Vi trenger ikke bare noe å leve av, men også noe å leve for. Kunst og kultur gir utfordringer og løfter oss. Frivillig arbeid og engasjement gir livskvalitet. Tro gir for mange tilhørighet og en grunnleggende mening til tilværelsen. Å være i aktivitet gir overskudd og helse.

Kulturbyen Oslo

Oslo skal være en internasjonalt ledende kulturby. Det oppnår vi gjennom en fri, sterk og selvstendig kultursektor. Oslo skal også være barnas kulturby, der kulturtiltak for barn og unge prioriteres særlig. KrF vil sikre et mangfoldig, stimulerende og utfordrende kulturtilbud i Oslo og legger vekt på at kulturpolitikken må bidra til å styrke både det profesjonelle og det frivillige kulturlivet.

Oslo KrFs løsninger:

- Øke tilskuddene til kultursektoren og prioritere kulturtiltak i regi av barn og unge.
- Legge til rette for at det skal kunne være mulig å livnære seg som kunst- og kulturarbeider i Oslo.
- Videreutvikle Oslo musikk- og kulturskole og forsterke samarbeidet med byens lokale musikkgrupper.
- Legge til rette for en fortsatt bred og aktiv orkester- og korpsbevegelse i Oslo, blant annet ved å sikre gode øvingslokaler og egnede oppbevaringssteder for instrumenter ved skolene.
- Legge til rette for lokaler til oppstartsband.
- Gjennomføre et løft for byens kor.
- Sikre at Oslo har minst én rusfri konsertscene i sentrum som er åpen for ungdom under 18 år.
- Opprettholde bibliotekstrukturen i hovedsak som i dag.
- Beholde biblioteksfilialen på Nordtvedt, men arbeide for at det etableres en ny biblioteksfilial i tilknytning til Grorud senter som kan avløse Nordtvedt og styrke tilbudet i bydelen.
- Fullføre satsningen på meråpningstider til alle lokalbibliotek.
- Vedta ny kulturminnemelding som det følger bevilgninger med.
- Verne om Middelalderbyen i samarbeid med Middelalder-Oslo.
- Tilrettelegge for bruk av tomme kommunale bygg til midlertidige kulturaktiviteter.
- Støtte kulturarbeid i ungdomsklubber.

Frivillighet

Oslos befolkning stiller opp, bryr seg og lar seg engasjere. Dette gjenspeiles i den gode oppslutningen om frivillige organisasjoner, lag og foreninger i byen. Oslo er helt avhengig av de mange tusen enkeltpersonene som hver eneste uke stiller opp i idrettslag, korps, kor og ulike lag og organisasjoner over hele byen. Frivillig arbeid gir store gevinster til samfunnet og livskvalitet til den enkelte.

«Frivilligheten lever av lyst og dør av tvang», heter det. KrF vil at kommunen skal motivere til frivillighet gjennom å gi gode økonomiske rammer og invitere til samarbeid, samtidig som man lar mangfoldet i frivillig sektor blomstre.

Oslo KrFs løsninger:

- Styrke kommunens tilskudd til frivillige organisasjoner, særlig organisasjoner som retter seg mot barn og unge.
- Forenkle kommunens regelverk for tilskudd til frivilligheten.
- La frivillige lag og foreninger bruke flere av kommunens lokaler, blant annet gjennom meråpningstid etter modell fra bibliotekene.
- Invitere frivillige lag og foreninger til å bidra i barnehage, skole og aktivitetsskole, sykehjem, integreringsarbeid og institusjoner.
- Frivillige lag og foreninger må få bruke AKS-tida til sine tilbud.
- Styrke frivilligsentraler i bydelene.
- Frivilligsentralene skal være forankret i frivillige organisasjoner.
- Legge til rette for et mangfold av organisasjoner, både i arbeidsmåter og verdigrunnlag.
- Kommunen sikrer at frivillige organisasjoner har tilgang til offentlige lokaler, og at barne- og ungdomsorganisasjoner har forrang når lokaler gjøres tilgjengelig for lån.
- Legge til rette for utlåssentraler som låner ut utstyr som gir barn mulighet til å delta på aktiviteter som krever utstyr som ski, fotballsko, ridehjelmer osv. Det må gis god informasjon om utlåssentralene.

En livssynåpen by

Oslo er en by preget av vår kristne kulturarv og et stadig voksende livssynsmangfold. Overalt i byen setter trossamfunnene spor. Hver uke besøker tusenvis av Osloborgere kirke, bedehus, moské, synagoge eller tempel. Fra disse stedene springer det ut et rikt sosialt og kulturelt arbeid. Trossamfunnene skaper viktige møteplasser og er viktige i integreringsarbeidet.

KrFs mål er at Oslo skal være en livssynåpen by – som tar på alvor den rollen tro spiller i innbyggernes liv. Kommunen skal være en god samarbeidspartner for livssynssamfunnene. Kommunen skal samarbeide om å løse utfordringer i byen med Oslos tros- og livssynsamfunn. Oslo skal være en foregangsby for trosfrihet. Ingen skal diskrimineres på grunn av sin religiøse overbevisning, og byens borgere skal kunne vise sin religiøse tilhørighet i det offentlige rom. Barnehagene og skolene skal gi elevene kunnskap om vår kristne og humanistiske kulturarv og det religiøse mangfoldet i byen.

Oslo KrFs løsninger:

- Øke tilskuddet til Den norske kirke og andre trossamfunn, slik at disse settes i stand til å holde et høyt aktivitetsnivå over hele Oslo.
- Lage en plan for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet for kirkebygg i Oslo og bevilge nok penger til dette
- Diakon i hver menighet i hele byen.
- Sette av tilstrekkelig areal til kirker, andre religiøse bygg og gravplasser ved planlegging av nye større utbyggingsområder.
- Veilede migrantmenigheter slik at de kan skaffe seg egnede lokaler.
- Støtte religionsdialogarbeidet som skjer i regi av trossamfunnene.

- Sikre at elever Oslo-skolen som ønsker å samles til andakt, bønn eller lignende i frimutter, fortsatt skal kunne låne et rom på skolen til dette. Religiøse elevaktiviteter skal ønskes velkommen og alle religiøse tradisjoner må likebehandles.
- Beholde Oslos unike ordning med sykehjemsprester og sikre at også beboere med annen religiøs bakgrunn får gode muligheter til å samtale om eksistensielle spørsmål ved sykehjemmene.
- Åpne kommunale lokaler (også Oslo Rådhus) for religiøse arrangementer.
- Vurdere hvordan kommunens tjenester kan tilpasse seg et økende tros- og livssynsmangfold.

En aktiv by

I Oslo finnes det unike forutsetninger for å kombinere storbyliv med fysisk aktivitet og friluftsliv. Byens grønne lunger, den unike Oslo-marka og nærheten til fjorden gir muligheter for å være aktiv utendørs året rundt.

Idrett er en kilde til økt trivsel, mestring og overskudd. KrF vil sikre at hele Oslos befolkning har mulighet til å drive idrett og god tilgang på områder for friluftsliv i nærheten av der man bor. I årene som kommer er det særlig viktig å sikre befolkningen tilgang på badeanlegg.

Oslo KrFs løsninger:

- Gi gode økonomiske rammer for idretten og sikre gratis treningstid for barn og unge i kommunale idrettsanlegg.
- Øke åpningstidene på idrettsarenaer, blant annet ved å sørge for at hallene er åpne hele året, og innføre en ordning med meråpningstid etter modell fra bibliotekene.
- Synliggjøre behovet for arealer, nye anlegg og rehabilitering av anlegg knyttet til idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Oslo.
- Ta utgangspunkt i idrettens egne anbefalinger når nye idrettsanlegg skal planlegges og realiseres.
- Bruke driftsavtaler med lokale idrettslag for å skape mer effektiv drift av idrettsanlegg.
- Gi den uorganiserte idretten, slik som skating, gode vilkår i byen.
- Etablere flere utendørs treningsanlegg i parkene.
- Oslo kan være vertskapsby for store nasjonale og internasjonale idrettsarrangementer, men bare dersom dette ikke går på bekostning av satsing på breddeidrettsanlegg.
- Sikre at marka, byens grønne lunger og kystområdene er godt tilrettelagt for friluftaktivitet.
- Arbeide for at idrettsanlegg og haller er tilgjengelige for alle og i størst mulig grad universelt utformet.
- Arbeide for etablering av idrettspark på Ryen.

2.4 Trygg by

Oslo skal være en by der innbyggerne kjenner trygghet. Selv om mange piler peker i riktig retning, viser undersøkelser at mange kjenner seg utrygge i deler av byen på bestemte tider av døgnet. Oslo har også en høyere andel vinningskriminalitet enn landet for øvrig. Kampen mot menneskehandel og organisert kriminalitet er også svært viktig i en by som vår.

Oslo KrFs løsninger:

- Ha en tett dialog mellom kommunen og Oslo-politiet og sikre synlig politi over hele byen. Kjennskap til lokale forhold må sikres.
- Utvide trygghetsindeksen til flere bydeler og bruke denne til å kartlegge hvor det er behov for utvidede trygghetstiltak.
- Følge opp belyningsplanen og sikre at flere områder der folk kjenner seg utrygge, får belysning.
- Utvide kollektivtrafikkens nattilbud med flere 24-timersruter, slik at flere kan komme seg trygt hjem.
- Videreføre og styrke SaLTo, en samarbeidsmodell mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt som har gitt gode resultater. Benytte frivillige organisasjoner på alle nivåer i dette samarbeidet.
- Sette skjenketiden til kl. 02.00, i tråd med anbefalingene fra politi og fagmiljø.
- Slå hardt ned på useriøse aktører i utelivsbransjen gjennom systematiske kontroller. Det skal være nulltoleranse for overskjenking og skjenking til mindreårige.
- Nekte skjenkebevilling til strippeklubber og toppløs-serveringer.
- Støtte Natteravnene og andre organisasjoner som driver forebyggende arbeid.
- Bekjempe åpenlys narkotikaomsetning.
- Be politiet følge opp anmeldelser av «hverdagskriminalitet», slik som mindre vinningsforbrytelser.
- Samarbeide tett med Oslo-politiet for å bekjempe organisert kriminalitet, menneskehandel og moderne slaveri.
- Iverksette informasjonskampanje der folk flest settes i stand til å være oppmerksom på menneskehandel og lærer hvordan de kan varsle ved mistanke om menneskehandel.
- Bekjempe organisert kriminalitet ved at Arbeidstilsynet, skatteetaten og andre gjennomfører flere kontroller. Kontrolletatene må være godt koordinert.
- Prioritere tiltak mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse.
- Søke å sikre mulige terrormål i byen samtidig som vi bevarer trygge og åpne byrom.
- Arbeide for at den jødiske minoriteten i byen får tilstrekkelig støtte til nødvendige sikringstiltak.
- Styrke kommunens beredskap for å kunne håndtere ulykker, katastrofer og terror. Alle virksomheter i Oslo kommune skal ha en øvet og kompetent organisasjon.
- Aktivt oppsøkende forebyggende arbeid overfor barn og ungdom.

For vold i nære relasjoner, se kapittel 3.6

2.5 En velfungerende kommune

En effektiv og brukervennlig kommune er viktig for mange menneskers hverdag. Oslo kommune skal være innovativ, åpen og yte god service. Skatteinntektene skal gå til å skape best mulig tjenester for folk, og kommuneøkonomien må forvaltes med ansvarlighet. Kommunen skal bruke mindre på administrasjon og mer på mennesker og tjenester. Kommunen skal være en god arbeidsgiver. Et levende lokaldemokrati skal sørge for deltakelse og medvirkning.

Oslo KrFs løsninger:

- Kommunen skal være en forutsigbar samarbeidspartner for enkeltmennesker, organisasjoner og bedrifter.
- Ha en langsiktig eierskapsstrategi der kommunen fortsetter som eier i selskaper der sektorpolitiske, økonomiske eller strategiske grunner tilsier dette.
- Beholde kommunens eierskap i energisektoren og være en aktiv eier som vektlegger samfunnssikkerhet, forsyning og miljø.
- Beholde eiendomsskatten, men vurdere innretningen av den.
- Frita ideelle aktører for eiendomsskatt.
- Gjennomgå Oslo kommunes pensjonsordninger med tanke på å redusere de langsiktige kostnadene.
- Arbeide for at staten tar høyde for Oslos særlige utfordringer og at dette gjenspeiles i inntektssystemet.
- Arbeide for at Oslo får tilbakeført en del av selskapsskatten.
- Utvikle digitale løsninger på nett og mobil som gjør det enkelt for innbyggerne å finne fram i tjenestetilbudet og kontakte kommunen.
- Redusere saksbehandlingstiden, spesielt i Plan- og bygningsetaten.
- Bruke konkurranseutsetting som virkemiddel for å sikre kvalitet og innovasjon i tjenestene, men være varsom med bruken av dette i «myke tjenester». Konkurransetsetting skal aldri være et mål i seg selv.
- Konkurransetsetting skal legge mest vekt på kvalitet framfor pris.
- Samle alt av kommunens kjøp av tjenester i en egen anskaffelsesenhet under finansbyråden, for slik å sikre kompetanse rundt og bedre politisk styring med anbudskonkurranser.
- Sikre en god balanse mellom kommunale, ideelle og andre private aktører i tjenestetilbudene.
- Gjennomføre anbud som er reservert for ideelle organisasjoner.
- Gjennomføre innovative anskaffelser med ideelle aktører
- Vurder hvor deltajerte anbudsdokumenter må være med tanke på å sikre et mangfold av tjenester.
- Ved anbud sikre ansattes pensjonsrettigheter i anbudsdokumentene på nivå med kommunalt ansatte.
- Gi ideelle institusjoner og organisasjoner på helse- og sosialområdet opptil ti år lange driftskontrakter, slik at driften kan være stabil.
- Arbeide mot målet om at minst 25 prosent av den samlede virksomheten i omsorgssektoren blir organisert og drevet som ideell virksomhet.

- Benytte offentlig-privat samarbeid (OPS) der dette er hensiktsmessig.
- Stille strenge etiske krav til kommunens leverandører, blant annet at de skal drive sin virksomhet i samsvar med FN's ti Global Compact-prinsipper og ILOs kjernekonvensjoner.
- Kommunen skal gjennom sine anskaffelser motarbeide at selskaper unndrar skatt i land de opererer i eller plasserer sine midler i skatteparadiser.
- Prioritere Fair Trade-sertifiserte varer ved offentlig innkjøp.
- Stille krav om at Oslo pensjonsforsikring trekker seg ut av alle selskaper, obligasjoner og fond som er direkte involvert i utvinning av tjæresand, kull, olje og gass.
- Føre en forutsigbar og god arbeidsgiverpolitikk i Oslo kommune.
- Gi fortrinnsrett til eksisterende deltidsansatte når det lyses ut nye deltidsstillinger, slik at flere av dem som ønsker det, får arbeide fulltid.
- Sikre at kommunens ansatte i størst mulig grad gjenspeiler byens befolkning. Særlig viktig er det å rekruttere flere med minoritetsbakgrunn og mennesker med funksjonsnedsettelse og å ta godt vare på senioren.
- Evaluere bydelsystemet, gjennomgå bydelenes oppgaver, størrelse og styring for å heve kvaliteten på kommunens tjenester, gjøre driften mer effektiv og forsterke Oslos lokaldemokrati.
- Gi bydelene politisk og økonomisk handlingsrom.
- Vurdere å innføre en ordning med utjevningsmandater på bydelsnivå.
- Legge til rette for høy valgdeltakelse gjennom god informasjon og tilgjengelige valglokaler over hele byen.
- Beskytte prinsippet om hemmelige valg og derfor gå imot e-valg.
- Gjøre Oslo til en foregangskommune for personvern, og begrense kameraovervåking til det som er absolutt nødvendig for borgernes sikkerhet.
- Arbeidet målrettet for å redusere sykefravær i kommunale virksomheter.

3. Byen med det store hjertet

Oslo skal være en by med rom for alle, en by der mennesker opplever verdighet, uavhengig av kulturell bakgrunn, sosial status, helse og økonomi. Oslo kommune skal fremme alle menneskers likeverd og rett til personlig utvikling og realisering av sitt eget potensial.

Skal Oslo være byen med det store hjertet, må vi sørge for et velfungerende sikkerhetsnett for enkeltmennesker som kommer i en vanskelig livssituasjon. Folk flest skal kjenne seg trygge på at kommunens helse- og omsorgstilbud gir god hjelp når man trenger den.

3.1 En samlet by

Oslo skal være en samlet by der vi utgjør et fellesskap på tvers av etnisk, kulturell og religiøs bakgrunn. Oslo rommer hele bredden av befolkningen, men forskjellene innad i byen er store fordi grupper som er overrepresentert med levekårsproblemer, i stor grad er bosatt i noen bestemte deler av byen. Dette medvirker til at Oslo på vesentlige områder er en delt by.

Reduserte sosiale forskjeller

Oslo er den kommunen i landet som har størst forskjell i levekår. En målrettet satsing har redusert levekårsforskjellene noe de senere årene, men fortsatt er kampen mot stor sosial ulikhet avgjørende for å sikre at alle i byen erfarer verdighet og gis like muligheter. Det aller viktigste virkemidlet for å hindre fattigdom er å sørge for at folk kommer i arbeid eller forblir i arbeid. En trygg og stabil boligsituasjon er avgjørende for å kunne komme seg ut av fattigdom.

Oslo KrFs løsninger:

- Sikre at satsene for økonomisk sosialhjelp og andre stønader er til å leve av og reguleres i takt med prisstigningen. Målet må alltid være at sosialhjelp er en kortvarig løsning.
- Barnetrygden skal fortsatt holdes utenfor sosialhjelpen.
- Sikre at vedtak om BPA ikke reduseres ved flytting til en annen bydel.
- Private aktører må fortsatt ha mulighet til å levere BPA-tjenester.
- Sørge for at Oslo-skolen bidrar til at alle tilegner seg grunnleggende lese- og skriveferdigheter, at sosiale utfordringer blir fulgt opp tidlig, og at flere blir kvalifisert til arbeid.
- Tilby gode og varierte arbeidsmarkedstiltak og kurs, og utvide tilbudet om arbeidstrening/voksenopplæring.
- Gi alle mottakere av økonomisk sosialhjelp meningsfull aktivisering.
- Sikre vanskeligstilte tilgang på egen bolig og sørge for tilstrekkelig bostøtte, hjelp til å finne egnet bolig og tilbud om boliglån.
- Sikre at byen har nok kommunale boliger og at disse boligene blir vedlikeholdt.
- Spre den kommunale boligmassen over hele Oslo og unngå samlokalisering av barnefamilier og beboere som har utfordringer knyttet til rusavhengighet og psykiatri.

- Evaluere langtidsutleie av kommunale boliger, samtidig som kommunen prioriterer utleie til grupper som kun trenger korttidsleie.
- Sette krav om et visst antall kommunale boliger i nye boligprosjekter.
- Fortsette områdesatsinger i Groruddalen Oslo Sør og Oslo Indre Øst med tanke på å redusere levekårsforskjeller.
- Bevare de frie rettshjelpstiltakene i byen.

Se for øvrig eget avsnitt om barnefattigdom i kapittel 1.3

Inkludering

Oslo er Norges mest mangfoldige, flerkulturelle og internasjonale by og har den høyeste andelen borgere med innvandrerbakgrunn. Vi må lykkes bedre i integreringspolitikken slik at det ikke oppstår parallellsamfunn og sosial marginalisering. Et overordnet mål må være at innvandrere som kommer til Oslo for å bli her, opplever seg respektert og som en del av fellesskapet med de samme plikter og rettigheter som andre innbyggere i Norge har. Det er viktig at alle som ønsker å bo her, slutter opp om noen grunnleggende felles verdier. Integreringspolitikken må sørge for at alle innvandrere og deres barn lærer seg å beherske norsk, noe som er nøkkelen inn i det norske samfunnet.

Oslo KrFs løsninger:

- Sikre at mangfolds- og integreringsarbeidet i Oslo bidrar til at alle kan delta i samfunnslivet og løfte fram byens mangfold som en positiv ressurs.
- Legge grunnlaget for god integrering gjennom språkopplæring, målrettede utdanningstiltak og kvalifisering til arbeid.
- Styrke norskopplæringen i barnehage og skole, blant annet gjennom kartlegging og tiltak rettet mot barn som trenger særlig oppfølging, og gi økte ressurser til skoler med mange flerspråklige elever.
- Hjelp flere innvandrere inn i arbeidslivet, blant annet gjennom rådgivningstjenester, jobbsøkerkurs, mentorordninger, språkopplæring og aktiv rekruttering – særlig rettet mot ungdom og kvinner.
- Forsterke det psykiske helsetilbudet til innvandrere, slik at blant annet mennesker med traumer kan få bedre oppfølging.
- Sørge for at Oslo kommune som arbeidsgiver går foran som et godt forbilde og rekrutterer flere med minoritetsbakgrunn.
- Arbeide for at den frivillige statsborgerskapsseremonien, der man lover troskap til Norge og støtter demokratiet og menneskerettighetene, gjøres obligatorisk.
- Opprette skreddersydd sommerskoleopplegg for nyankomne ungdommer og ungdom med kort botid i Norge for å stimulere språkutvikling og hindre frafall.

3.2 Rom for alle – et inkluderende Oslo

Oslo skal være en by med rom for alle – inkluderende, likestilt og fri for alle former for hets, diskriminering og rasisme. Vi har et ansvar for å redusere menneskeskapte barrierer som stenger mennesker ute fra aktiv deltakelse i samfunns- og arbeidslivet.

Likeverd og likestilling

Alle mennesker er likeverdige uavhengig av alder, funksjonsevne, prestasjoner, kjønn, seksuell orientering, hudfarge, tro eller andre forskjeller mellom mennesker. Alle skal ha like muligheter, retter og plikter. Oslo kommune skal være en foregangskommune for likestilling mellom personer med ulik bakgrunn.

Oslo KrFs løsninger:

- Styrke og videreutvikle arbeidet i Oslo Extra Large – en by for alle (OXLO).
- Sikre at Oslo kommune som arbeidsgiver arbeider målrettet for å fremme likestilling og hindre diskriminering, og at den personalpolitiske strategien skal legge vekt på like muligheter for alle uavhengig av alder, kjønn og etnisitet.
- Intensivere det forebyggende arbeidet mot antisemittisme, med særlig vekt på skolens rolle. Alle Oslo-skoler bør markere FNs minnedag for Holocaust.
- Ha et forebyggende arbeid mot diskriminering og hets av romfolk (antisiganisme) – der Oslo-skolen involveres spesielt.
- Oslo kommune skal markere den internasjonale dagen for Downs syndrom.

Mennesker med nedsatt funksjonsevne

Mennesker med nedsatt funksjonsevne møter ofte barrierer som fører til at de blir ekskludert. Dette gjelder både i de fysiske byrommene og i kontakt mellom mennesker. Samfunnet skal være universelt utformet og tilgjengelig for alle. Universell utforming er bra for alle og nødvendig for mange. Oslo skal legge til rette for at flere mennesker med nedsatt funksjonsevne som ønsker å arbeide, blir inkludert i arbeidslivet. Oslo skal være en by der personer med nedsatt funksjonsevne skal kunne leve gode, selvstendige og trygge liv.

Oslo KrFs løsninger:

- Bidra til å virkeliggjøre Oslo kommunes plan for universell utforming.
- Sikre fritt brukervalg for individuelle hjelpetiltak for alle mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- I kartleggingen av behovet for boliger til personer med nedsatt funksjonsevne skal både det kortsiktige og det langsiktige behovet vektlegges.
- Sikre nok kommunale boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- Gi god rådgivning og oppfølging til bruker- og foreldregrupper som ønsker å bygge private boliger til utviklingshemmede med offentlige tilskudd.
- Gi god rådgivning og oppfølging til personer med nedsatt funksjonsevne som ønsker å kjøpe sin egen bolig med offentlig tilskudd.
- Videreutvikle Oslo kommunes trainee-ordning for å få mennesker med nedsatt funksjonsevne i arbeid.
- Øke antallet plasser for varig tilrettelagt arbeid (VTA) for personer med nedsatt funksjonsevne.
- Legge mer vekt på objektiv karriereveiledning og etablering av karriereveiledningssentre i Oslo
- Ha gode avlastningsordninger for familier med barn med nedsatt funksjonsevne.

- Legge til rette for at barn med nedsatt funksjonsevne skal kunne delta på fritidsaktiviteter.
- Sikre familier med barn med nedsatt funksjonsevne en kvalifisert koordinator med myndighet og som kan fungere som en dør inn til kommunen.
- Sikre muligheten for personer med nedsatt funksjonsevne til å reise på ferie

3.3 God folkehelse

Folk som bor i Oslo, har bedre helse enn noen gang. Helseutfordringene i årene som kommer vil først og fremst knytte seg til livsstilssykdommer og psykisk helse. Dette er helseutfordringer som kan forebygges. Vi må derfor legge til rette for at folk kan ta ansvar for sin egen helse gjennom en sunn livsstil, samtidig som vi sikrer nødvendig helsehjelp til alle som trenger det.

Oslo KrFs løsninger:

- Prioritere det forebyggende folkehelsearbeidet, blant annet gjennom at hver bydel skal ha en tverrfaglig folkehelseplan.
- Sikre at folkehelsearbeidet har som mål å redusere helseforskjellene mellom bydeler.
- Styrke byens helsestasjoner og skolehelsetjenesten.
- Forsere bygging av ny storbylegevakt i tilknytning til nytt sykehus på Aker.
- Arbeide for at Oslo har et godt og helhetlig sykehustilbud med tilstrekkelige sykehusplasser når befolkningen vokser.
- Gjenåpne Aker sykehus som fullverdig lokalsykehus i Oslo.
- Styrke rehabiliteringstilbudet etter sykehusopphold, slik at mennesker kan komme raskere tilbake til hverdagen og jobb.
- Ha et nært samarbeid mellom den kommunale helsetjenesten og psykiatrien for å sikre at alle som trenger psykisk helsehjelp får rask behandling.
- Styrke lavterskeltilbud innen psykisk helse, særlig rettet mot barn og unge. Vurdere et lavterskel psykologtilbud hvor det kan være mulig å få behandling uten henvisning.
- Arbeide for at hver bydel har sitt eget lærings- og mestringssenter for kronisk syke – der man blant annet engasjerer frivillige organisasjoner.
- Støtte frivillige og ideelle organisasjoner som driver forebyggende psykisk helsearbeid og gir behandling og støtte.
- Utvide kapasiteten i tannhelsetjenesten og sikre tilgangen til tannhelsetjeneste for utsatte grupper. Sikre tilstrekkelig behandlingsskapasitet for tortur- og overgrepsofsatte og personer med odontofobi (TTO-tilbudet).
- Ha et godt helsetilbud for gravide og nybakte mødre i bydelene og tilby hjemmebesøk etter fødsel.
- Arbeide for å forebygge uønskede svangerskap og aborter, blant annet ved å integrere dette i det lokale folkehelsearbeidet, støtte ideelle aktører som arbeider på feltet og styrke skolens seksualundervisning.
- Prioritere utbygging av Aker sykehus og gjennomføre en fullverdig utredning av fortsatt sykehusdrift på Ullevål.

3.4 En foregangsby for kvalitet i eldreomsorgen

En god alderdom handler om å kunne være en aktiv samfunnsborger, ha ansvar for seg selv og egen helse så lenge egne krefter strekker til og oppleve seg nyttig i samfunnslivet. Når behovene for hjelp melder seg, må eldre få tilbud om nødvendige helse- og omsorgstjenester, egnet boform og annen hjelp. De sykeste eldre må sikres sykehjemsplasser, andre må sikres gode hjemmetjenester og velferdsteknologi i hjemmet. Oslo skal være en foregangsby for kvalitet i eldreomsorgen.

En god og trygg alderdom handler å kunne ta ansvar for seg selv og egen helse så lenge som mulig, dessuten om å kunne være en aktiv samfunnsborger. Når – eller hvis – behovene for hjelp melder seg, skal eldre ha gode og forutsigbare tilbud om nødvendige helse- og omsorgstjenester. Det dreier seg om gode og varierte hjemmetjenester, tilbud om velferdsteknologi i hjemmet som det ikke er naturlig at den enkelte skaffer selv, plass på helsehus (korttidssykehjem) for rehabilitering eller på langtidshjem, som ofte blir den eldres siste hjem.

Mulighet for å bo hjemme når man har hjelpebehov

KrFs mål er at enda flere eldre med hjelpebehov skal kunne bo hjemme hele livet eller lengst mulig og oppleve trygghet og selvstendighet.

Oslo KrFs løsninger:

- Videreutvikle gode hjemmetjenester som også tar i bruk velferdsteknologi.
- Utforme en ledelsesstrategi for hjemmetjenesten.
- La hverdagsrehabilitering og hjelp til egenmestring være det som kommer først av hjemmetjenestenes tiltak. Den eldre skal få hjelp til mest mulig å ta vare på sitt funksjonsnivå og til å trene seg opp etter funksjonsfall og sykdom. Egenmestring er det som gir størst frihet og selvstendighet.
- For den som ikke har nytte av hverdagsrehabilitering, skal andre tjenester gis etter behovene i det enkelte tilfelle.
- Arbeide for at det skal være størst mulig likeverdighet i hjemmetjenestens tjenester uavhengig av hvilken bydel man bor i.
- Det må være mulighet for å spare opp tid i tidskontoen i hjemmetjenesten slik at en kan bruke tiden på kino eller andre ting som tar lengre tid.
- Styrke hjemmetjenestenes kunnskap om god ernæring for eldre og oppfølging av eldre som står i fare for å bli underernært.
- Hindre ensomhet hos hjemmeboende eldre ved å invitere til fellesskap på seniorsentre, f.eks. med måltider, eller legge til rette for frivillige besøksvenner som kommer hjem til dem, følger til aktiviteter utenfor hjemmet og lignende.
- Gjennomgå hvilke av behovene til eldre hjelpetrequende som må dekkes av hjemmetjenestens folk og hvilke som bedre kan dekkes av frivillige besøksvenner.
- Styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner som kan gi eldre meningsfull aktivitet i hverdagen, menneskelig fellesskap og kontakt med ulike generasjoner.
- Sikre at eldre og andre brukere av hjemmetjenesten fortsatt skal kunne velge fritt mellom ulike leverandører av tjenestene.

- Være en pådriver overfor statlige myndigheter for å få innført krav om politiattest for dem som arbeider eldreomsorgen, både i hjemmetjenesten, omsorgsboliger og institusjoner.
- Videreutvikle demensomsorgen og kompetansen i hjemmetjenestene slik at man kan bo hjemme med demens og få god støtte, veiledning og hjelp.
- Sikre god avlastning og støtte til pårørende som bor sammen med demensrammede.
- Legge til rette for at eldre kan gi framtidfullmakter til sine barn eller andre i tilfelle den eldre blir sterkt handikappet og selv ikke lenger har beslutningsevne.
- Styrke det kommunale samarbeidet med frivillige organisasjoner for å skape et større mangfold av tilbud og tjenester som kan motvirke ensomhet og isolasjon.
- Styrke kompetansen til de ansatte på sykehjem og inkludere flere faggrupper som musikkterapeuter mm. for å heve beboernes livskvalitet.

Omsorgsboliger og Omsorg+

Ikke alle eldre kan klare seg i sin opprinnelige bolig fordi den ikke gir tilstrekkelig trygghet, eller de trenger hjelp fra kommunen til å skaffe seg egnet bolig i alderdommen. Disse skal kjenne trygghet for at de får hjelp. Oslo bygger nå ut Omsorg+, der eldre etter vedtak i bydelen kan leie leilighet i et boligkompleks med døgnkontinuerlig vakt som kommer i løpet av minutter. Omsorg+ har også kafé der man kan kjøpe varm mat hver dag, og mange aktiviteter som man kan være med på. Beboerne får tjenester fra kommunens hjemmetjeneste etter behov, akkurat som de ville fått i en annen bolig. For mange vil Omsorg+ være nok hjelp til å kunne bli boende hjemme hele livet eller lengst mulig. Omsorg+ er kommunale boliger. Oslo har i dag 682 Omsorg+-leiligheter og holder på å bygge ut til 1500 slike boliger innen 2020.

Oslo KrFs løsninger:

- Arbeide for at Omsorg+-husene også gir tilbud om fellesskap og tjenester for hjemmetjenestenes brukere som bor i nærområdet.
- Sørge for at Omsorg+-husene har gode ordninger for velferdsteknologi.

Heldøgns pleie

Noen eldre trenger heldøgns pleie i sykehjem. Oslo legger for tiden om sitt sykehjemstilbud, slik at alle korttidssykehjemsplasser samles på egne sykehjem som heter helsehus. Oppgaven her er å gi god oppfølging til utskrivningsklare pasienter som kommer fra sykehus så de blir friske eller friskere før de reiser hjem til seg selv. Helsehusene er også beregnet på hjemmeboende eldre som kan trenge opptrening for å kunne bo hjemme lenger.

Flere og flere av de som trenger langtids plass på sykehjem, vil være rammet av demenssykdom. Langtidshjemmene skal bli mer lik ordinære hjem og kunne fungere mest mulig som hjemme. Nærmiljøet må trekkes inn i sykehjemmet, og de daglige aktivitetene skal gi et godt hverdagsliv for beboerne. Sykehjemmene må gi god bevegelsesfrihet ute og inne.

Oslo KrFs løsninger:

- Sikre rask behandling av søknader om plass på Omsorg+, omsorgsboliger eller sykehjem, dessuten sørge for rask behandling av klager.
- Helsehusene skal sikres nødvendig medisinsk kompetanse og utstyr for oppgaven, samt treningsfasiliteter som gir mulighet for god rehabilitering.
- Alle helsehus må inneholde treningsleilighet for mennesker som snart skal flytte hjem.
- Styrke bruk av velferdsteknologi i både helsehusene og langtidshjemmene.
- Systematisk bygge ut ledelseskompentansen hos institusjonslederne.
- Øke kompetansen på demensomsorg blant ansatte i sykehjemmene.
- Øke kunnskapen om ernæring og anretning av maten, slik at det blir en hyggelig atmosfære rundt måltidet.
- Eldres egne matpreferanser og behov må tas hensyn til.
- Det skal være fokus på god ernæring i sykehjemmene, med tanke på valg av tidspunkt for måltider, ernæringsrik mat og fullverdige kjøkken der det er hensiktsmessig.
- Tilstrebe å få sykehjems plass i nærhet til familie og venner.
- Styrke tilbudet om tannhelsetjenester i langtidshjemmene og sikre kompetansen til pleiere vedrørende daglig munn- og tannhygiene.
- Arbeide for at det fortsatt ikke er kø for å få plass på helsehus og langtidshjem i Oslo.
- Langtidshjemmene skal fortsatt ha enerom, slik at ingen bor på dobbeltrom mot sin vilje.
- Arbeide for at eksisterende og nybygde langtidshjem i størst mulig grad får preg av å være beboernes hjem. Langtidshjemmene skal organiseres som hjem, ikke som sykehus.
- Alle nye langtidshjem skal vurderes bygd som landsbyer med god bevegelsesfrihet for beboerne ute og inne. Sykehjem skal også gjøres attraktive for dem som bor i nærmiljøet.
- Øke tempoet med å rehabilitere og nybygge sykehjemsplasser før eldrebefolkningen øker kraftig fra ca. 2025.
- La eldre på sykehjem få tilbud om minst en time aktivitet hver dag, lagt opp etter egne interesser og ønsker.
- Sikre at det er en god balanse mellom ulike driftsformer i sykehjem. KrF ønsker at både kommunen, ideelle organisasjoner og andre private aktører skal kunne drive Oslos sykehjem, siden dette gir god dynamikk for utvikling av sykehjemsdriften.
- Legge vekt på å skape en innovasjonskultur i de ulike tjenestene i eldreomsorgen for å kunne gi de eldre god livskvalitet og gjøre eldreomsorgen bærekraftig når det blir flere eldre.
- Øke grunnbemanningen på sykehjem.
- Ansette flere yrkesgrupper, slik at pasientenes helhetlige behov kan bli ivaretatt på en best mulig måte.
- Legetjenesten styrkes slik at det er lege til stede på helsehusene på dagtid, om kvelden og i helger.
- Legge til rette for at flest mulig får heltidsstillinger, og dermed sikre at eldre får færre mennesker å forholde seg til.

3.5 Rusomsorg – hjelp til et rusfritt liv

Vi ser på rusmiddelavhengighet i et familie- og generasjonsperspektiv. Når en person blir syk, vil det ikke bare påvirke personen selv, men også dem rundt. Vi tror på en helhetlig

ruspolitikk hvor forebygging, behandling og oppfølging skjer i samhandling mellom spesialisthelsetjeneste, kommune og pasient. I kommunen er bolig, arbeid og fritidsaktiviteter viktige faktorer for deltakelse og sosial inkludering. Vi må ha et hjelpeapparat som har strategier for hvordan man skal møte og involvere de pårørende, og vi må ha egne tilbud for pårørende for samtale, informasjon og kontakt. Vi tror på enkeltmenneskers unike verdi og at det finnes mulighet for endring og et rusfritt liv gjennom at den avhengige blir møtt der han eller hun er og ut fra sitt eget behov.

Oslo KrFs løsninger:

- Styrke det rusforebyggende arbeidet i alle deler av Oslo kommunes virksomhet, og tydeliggjøre ansvaret for det forebyggende arbeidet i bydelene, skolene og andre relevante aktører.
- Legge vekt på at alle personer med rusmiddelavhengighet blir møtt som enkeltindivider med respekt, både av ordensmakt og behandlingsapparat.
- Videreføre et langsiktig arbeid for å hindre åpne omsetningssteder for narkotika og hindre rekruttering inn i rusmiljøer.
- Legge press på Helse Sør-Øst for at de skal opprette flere avrusingsplasser for rusavhengige.
- Sikre at alle med behov får tilbud om avrusning og behandlingsplass så raskt som mulig. Bruke mer ressurser på å legge til rette for motivasjon gjennom relasjon for behandling og tilby motivasjonsplasser i påvente av behandling i spesialisthelsetjenesten.
- Kjøpe behandlingsplasser hos ideelle aktører der den rusavhengige selv ber om en slik plass.
- Sikre at det finnes medikamentfrie behandlings- og motivasjonstilbud for dem som ønsker det.
- Sikre en restriktiv alkoholpolitikk i byen.
- Støtte lavterskel helsetilbud til rusavhengige, gjerne i regi av ideelle organisasjoner.
- Sikre møtesteder og ulike sosiale tilbud med fokus på aktivitet og deltakelse som drives av frivillige organisasjoner.
- Sørge for at det foreligger en plan for bolig, sosial trening, arbeid og utdanning når pasienter har fullført sin behandling.
- Øke kapasiteten for lavterskel arbeidstreningstilbud og bruke tilbudet aktivt for å motivere folk til rusfrie dager samt behandling.
- Sikre at personer som har vært i rehabilitering skal få bolig i et rusfritt miljø.
- Legge til rette for flere rusfrie møteplasser, særlig for ungdom.
- Sikre at tiltak i spesialisthelsetjenesten og kommunen har lokale prosedyrer for hvordan man møter og inkluderer pårørende.
- Styrke de allerede eksisterende tilbudene for pårørende.
- Overføre en større del av kommunens rustilbud til ideelle organisasjoner som Frelsesarmeen og Kirkens Bymisjon.
- Gi rusmisbrukere som er ferdige med mer enn tre måneders behandling i kommunal rusomsorg, rett til ett ekstra år med gratis tannbehandling.

3.6 Vold i nære relasjoner

Vold i nære relasjoner er Norges største helse- og kriminalitetsproblem. Det er et stort behov for å en sterk satsing for å bekjempe denne volden. Ikke minst er det viktig for alle barna som opplever vold i sine nære relasjoner. Forskning viser at den som blir slått, ofte ender opp med å slå selv.

Oslo KrFs løsninger:

- Gi økt kompetanse om vold i nære relasjoner hos dem som arbeider med barn.
- Utvikle et tettere samarbeid mellom bydelene og Oslo krisesenter.
- Sikre oppfølging av volds- og voldtektsrammede gjennom å støtte voldtektsmottaket, Dixi ressurscenter og krisesentre.
- Gi tilbud om hjelp til dem som utøver vold og til deres familier.
- Koordinator for arbeidet mot vold i nære relasjoner må ha oppgaven som fulltidsoppgave/hovedfokus og sikres tilstrekkelig finansiering.

3.7 Prostitusjon – beskyttelse og hjelp til et nytt liv

Personer som selger seksuelle tjenester, er en spesielt sårbar gruppe. De har særlige behov for et godt, lavterskel fysisk og psykisk helsetilbud og beskyttelse mot vold og overgrep. Samfunnet må stille opp med hjelp til mennesker som ønsker å komme ut av prostitusjon.

Oslo KrFs løsninger:

- Sikre gode lavterskeltilbud til mennesker som er i prostitusjon, gjerne i regi av frivillige og ideelle organisasjoner.
- Bevare PRO-senteret.
- Styrke det sosial- og helsefaglige arbeidet som gjøres med personer med prostitusjonserfaring, herunder både lavterskeltilbud, skadereduserende arbeid og tiltak som hjelper personer ut av prostitusjon og menneskehandel.
- Oppsøkende arbeid på prostitusjonsarenaene må videreføres og tilpasses utviklingen i prostitusjonsmarkedene, herunder både gatemarkedet, innemarkedet og internett.
- Sikre forebyggende arbeid mot risikoutsatte barn og ungdom.
- Etablere opplæringstiltak som hever kompetansen om prostitusjon blant ansatte i bydeler og etater som kan møte på personer med prostitusjonserfaring i sitt arbeid.
- Etablere tiltak som både forebygger voldsutsatthet og styrker rettsvernet til dem som utsettes for vold.

3.8 En solidarisk by

Vår hverdag påvirkes av det som skjer omkring oss. Oslo skal være en raus og solidarisk by som gir mennesker på flukt en trygg havn.

I Oslos gater ser vi nå tydelige uttrykk for den nøden som finnes i Europa. Mange fattige mennesker kommer reisende til vår by. Tiggning er ingen løsning på noe sosialt problem, og vi

må hjelpe mennesker ut av tiggesituasjonen. Det er viktig både å holde orden i det offentlige rom og å møte alle som oppholder seg i byen med verdighet og respekt.

Oslo KrFs løsninger:

- Sikre at Oslo kommune tar imot det antallet flyktninger som IMDi ber oss om å ta imot.
- Signalisere overfor statlige myndigheter at Oslo kommune også er villig til å ta imot flyktninger med særlige oppfølgingsbehov.
- Sikre papirløse tilgang på helsetjenester.
- Styrke de sosiale tiltakene for sesongbostedsløse og mennesker som tigger i Oslo, fortrinnsvis i samarbeid med frivillige og ideelle organisasjoner.
- Ha en mer aktiv politikk for å sørge for at alle i byen har tilgang på grunnleggende sanitært tilbud og akuttovernatting ved behov.
- Åpne akuttovernatting når det er null grader ute.
- Si nei til alle former for tiggeforbud.
- Samarbeide med ideelle organisasjoner om tiltak som kan hjelpe mennesker ut av tiggesituasjonen.
- Ha god dialog med politiet for å forebygge menneskehandel og annen kriminalitet blant fattige tilreisende.
- Styrke kompetansen hos politiet for å avdekke menneskehandel og kriminalitet
- Etablere flere offentlige toaletter i sentrum og sette av tilstrekkelig midler til renhold.

4. Den grønne storbyen

Oslo er en by i sterk vekst, og regionen er blitt en millionby. Marka, de mange parkene og grøntområdene og nærheten til fjorden gjør Oslo unik. KrF vil at byen skal vokse slik at den beholder sitt særpreg med grønne og blå lunger – med ren luft, mindre miljøgifter og reduserte klimautslipp. Oslo er en by som består av mange lokalsamfunn og områder med historisk arkitektur som gir lokal identitet. KrF ønsker å ta vare på byens lokale historie og særpreg, med arkitektur av høy og bærekraftig kvalitet både ved utforming og materialbruk. KrF vil sikre tilhørighet til nærmiljøet med intimitet i byrommet og nær tilgang til grøntområder for lek, idrett og opplevelser.

4.1 Videreutvikle den blågrønne byen

Oslos sterke vekst gir både utfordringer og muligheter til å videreutvikle den blågrønne byen. Byen må vokse på en måte som gjør at den sikrer gode bomiljøer og arbeidsplasser, samtidig som den beholder sitt særpreg med grønne og blå lunger.

Byutvikling og bolig

I årene som kommer, må vi utvikle nye, attraktive byområder over hele byen og satse på konsentrert bebyggelse og korte avstander slik at folk kan ha nærhet til hverandre og bruke

lite tid på arbeidsreiser. Vi må sikre gode byrom og møteplasser når nye boligområder utvikles. Bysentrum skal være levende, attraktivt og trygt.

Oslo KrFs løsninger:

- Bygge ut boliger og arbeidsplasser i nærheten av kollektivknutepunkt.
- Sørge for at Gjersrud-Stensrud kan utvikles som et boligområde med småhus og lavblokker. Utrede ulike kollektivløsninger, blant annet kombibane fra Hauketo, som skal være på plass før den største delen av utbyggingen skjer.
- Fortetting nær kollektivknutepunkt som ivaretar lokalt særpreg og strøkskvaliteter.
- Ha en aktiv politikk for å sikre tilstrekkelig boligbygging i Oslo.
- Bevare de sammenhengende småhusområdene som Oslo har.
- Revidere småhusplanen med tanke på redusert utnyttelsesgrad og et mer dynamisk forhold mellom høyde og bebygd areal (BYA).
- Legge til rette for at barnefamilier kan bli boende i sentrumsnære områder, blant annet ved å sikre gode lekearealer.
- Utvikle lokale torg og møteplasser.
- Gjøre om gamle barneparker til parker i bydelene, gjerne drevet av lokale foreninger.
- Etablere nye bydeler og boområder på nærings- og industriarealer, og prioritere Elevebyen langs Alnaelva og Hovinbekken som Oslos neste store bydel.
- Legge til rette for at det fortsatt kan drives handelsvirksomhet i sentrum, blant annet ved å sikre mulighet for parkering og varelevering.
- Arbeide for gode kollektivruter mellom Oslo og nabofylkene, slik at boligbyggingen kan spres. Særlig viktig er det å legge til rette for transportforbindelse til Hønefoss/Sundvollen-området.
- Sørge for at det finnes en variert boligmasse i alle deler av byen, med både større familieboliger og mindre enheter.
- Oslo bør stille strengere krav til lysinfall og sol i oppholdsrom enn det byggeforskriftene krever.
- Tillate noe høyere utnyttelsesgrad til de utbyggere som har høyere kvalitet på arkitektur og bomiljø, som bedre takhøyde, gode lysforhold og gjennomgående leiligheter.
- Fortrinnsvis benytte kvartalsstruktur med grønne bakgårder når det bygges nye byområder.
- Kollektivløsninger og sosiale arenaer må på plass langt tidligere i nye utbyggingsområder.
- La kommunen ta noe av risikoen i områder hvor det er vanskelig få til utvikling, ved å etablere infrastruktur før private utbyggere er på plass.
- Økt satsing på bærekraftig boligbygging med plusshus både ved nybygg og rehabilitering.
- Innføre støtteordninger for borettslag som ønsker å implementere solcellepanel på tak og andre gode miljøtiltak.
- Jobbe for at alle nybygg benytter solenergi.
- Bydelsutvalgene bør gis mer kompetanse og myndighet i plansaker.
- Parkeringsnormen må sikre at det finnes tilstrekkelig antall parkeringsplasser slik at utstrakt bruk av gateparkering unngås.
- Sikre gode, lyse byrom med menneskelige dimensjoner.
- Gjøre det gunstig å bygge flere utleieboliger gjennom samarbeid med Husbanken og endring av regelverk.

- Ha en tilstrekkelig restriktiv holdning til høyhus, men tillate høyhus der de oppleves som en naturlig del av nærmiljøet og ikke bryter med Oslos topografi.
- Realisere Filipstad og resten av Fjordbyen med en god blanding av boliger, næring og kultur, slik at opprinnelige tradisjoner for folks tilgang til og bruk av fjorden ivaretas.
- Stille krav til utbyggere om nullutslipps-anleggsplasser.
- Redusere bruken av veisalt for å bevare byens trær og planter

Satsing i Groruddalen, Gamle Oslo og i Oslo Sør

Oslo har noen områder som fortjener særlig oppmerksomhet. Groruddalen, Gamle Oslo og Oslo Sør er slike områder. KrF vil forsterke områdesatsingene i disse delene av byen.

Oslo KrFs løsninger:

- Legge lokk over deler av E6 ved Furuset senter for å utvikle nye boligområder.
- Arbeide for at det etableres en ny politihøgskole i Groruddalen.
- Prioritere iverksettelse av områdeplanen på Mortensrud.
- Styrke fritidstilbudet for ungdom i disse områdene.
- Følge opp Tøyen-løftet med satsing på skole, en større Tøyen-park med sammenhengende grønndrag, etablering av badeanlegg og vitensenter, oppussing av torg og T-banestasjon og færre kommunale boliger konsentrert i området.
- Iverksette tiltak for å løfte andre områder i Oslo Indre Øst, etter inspirasjon fra de andre områdesatsingene.
- Arbeide for at NRK velger ny lokalisering i Groruddalen.

Bevare blågrønt preg gjennom bruk

Skal Oslo beholde sitt blågrønne preg, må Marka, vassdragene, de grønne åsene og grøntområdene bevares. Det må legges til rette for bevaring gjennom aktiv bruk av friluftsområdene. Samtidig må noen viktige naturverdier vernes.

Oslo KrFs løsninger:

- Bevare markagrensen og iverksette tiltak som reduserer konflikten mellom ulike former for friluftsliv. Målet er Marka skal vernes gjennom aktiv bruk.
- Etablere friluftsporter ved inngangen til Marka, som kan bidra til trening og aktivitet på Markas premisser.
- Etablere inngrepsfrie områder i Marka for å sikre at skogsdrift skjer på en skånsom måte som bevarer særlig verdifull gammelskog.
- Bevare og verne byens parker og grøntområder mot utbygging.
- Sikre byens grønne preg gjennom aktiv skjøtsel av byvegetasjon og kulturlandskap.
- Etablere flere parsell- og skolehager.
- Benytte både tak og vegger i byen til beplantning, og jobbe for at flere av byens tak kan benyttes til fellelhager.
- Ha en mer ambisiøs plan for nyplanting av bytrær.
- Holde parker og grøntområder frie for søppel gjennom et større samarbeid med arbeidslivstiltak som Jobben og I jobb.

- Fortsette skjøtselen og gjenåpningen av elver og bekker som er lagt i rør og sørge for god rensing av Oslos vassdrag.
- Sikre allmennhetens tilgang til strandsonen og øyene i Indre Oslofjord ved å ruste opp toaletter, benker og fellesgriller, og forby engangsgriller og annen skadelig aktivitet.
- Fullføre kyststien, ruste opp badeplasser langs fjorden og etablere nye båt plasser i regi av båtforeningene.
- Etablere flere sjøbad og strender, både i sentrum, på øyene og i de kystnære bydelene.
- Utvikle urbant jordbruk, blant annet gjennom å etablere flere parselhager og legge til rette for grønne tak.
- Sikre det biologiske mangfoldet i byen gjennom skjøtsels- og vernetiltak.
- Verne all dyrka mark i Oslo mot utbygging.
- Etablere nasjonalpark i Østmarka.

4.2 En bærekraftig by

Oslo skal være en internasjonalt ledende miljøby. Vi skal sikre ren luft og god avfallshåndtering og redusere miljøgiftene som omgir oss. Menneskeskapte klimaendringer er en av vår tids største utfordringer. Oslo leder an i arbeidet med å redusere utslipp av klimagasser.

Miljøbyen Oslo

Et godt lokalt miljø gir livskvalitet og helse. I dag får mange Oslo-borgere helseplager av dårlig luftkvalitet og opphopning av miljøgifter. KrF vil gjøre Oslo-miljøet bedre gjennom tiltak for å sikre ren luft, ren jord og rent vann. Det må bli enklere for folk å velge miljøvennlig i hverdagen.

Oslo KrFs løsninger:

- Sørge for at Oslo oppfyller nasjonale og internasjonale krav til grenseverdier for støy og luftforurensning.
- Sette restriksjon på tungtransport i boligområder og begrense antall dieselskjøretøyer på dager med dårlig luftkvalitet.
- Pålegge bruk av landstrøm til alle cruiseskip som ankommer Oslo, og fjerne cruiseterminalen og fergeterminalen fra sentrum.
- Gjøre kildesortering i husholdninger, næringsvirksomhet og kommunal virksomhet obligatorisk.
- La mer av kildesorteringen skje i hjemmet, ved forsøk av «gul pose» for glass og metall og «rød pose» for batterier og lyspærer.
- Gi gjenvinningsstasjonene lengre åpningstider
- Sikre bedre håndtering av spesialavfall.
- Fjerne miljøgifter på gamle industritomter og fortsette rensingen av havnebassenget.
- Stimulere til elektrifisering av småbåter, blant annet ved å støtte ladestasjoner i småbåthavnene.
- Fase ut unødvendig bruk av engangsplast innen 2022.
- Fase ut gummigranulater på kunstgressbaner innen 2023.
- Halvere matsvinnet i kommunens egne virksomheter innen 2030.

- Stille krav for at man ikke kan vinne anbud dersom løsningene ikke er sosialt eller miljømessig bærekraftige.
- Sikre bedre ressursutnyttelse ved å stimulere til flere utstyrssentraler og samordne ulike utstyrsbibliotek, og sørge for at disse kan holde åpent både på kveldstid og i skoleferier.
- Sikre at kommunens bilpark er utslippsfri og at alle kommunens etater og virksomheter er miljøsertifiserte.
- Bevisstgjøre om utfordringene med lysforurensing og minimere slik forurensning ved blant annet bruk av tidssensorer og bevegelsessensorer på utebelysning.
- Ta initiativ til samarbeid med alle havnekommunene i Oslofjorden om «Utslippsfri Oslofjord» med hovedfokus på godstransport.

En foregangsby for klimakutt

Selv om klimautfordringene er globale, finnes ofte de gode løsningene lokalt. Oslo har ambisiøse mål om å være en nullutslippsby innen 2030, og KrF vil også sikre at Oslo når sine klimamål for 2020. KrF vil særlig ta tak i de to store kildene til CO₂-utslipp i Oslo: veitrafikk og fossil oppvarming.

Oslo KrFs løsninger:

- Veksten i Oslo-trafikken skal skje uten økning i biltrafikken og kun gjennom kollektivtrafikk, sykkel og gange.
- Elektrifisere alle Ruters busser og båter innen 2023.
- Alle nye biler som anskaffes av kommunen, skal være nullutslippsbiler.
- Stille strengere miljøkrav til taxinæringen ved tildeling av konsesjoner.
- Legge til rette for tilstrekkelig antall ladestasjoner for el-biler, hurtigladdestasjoner og fyllestasjoner for hydrogen og biogass.
- All bruk av fossil energi til oppvarming skal fases ut innen 2020.
- Øke produksjonen av ren energi, slik som biogass fra avfall, jordvarme og solenergi.
- Sikre at Klemetsrudanlegget har fullskala karbonfangst og lagring, med byggestart i 2020.
- Kreve utslippsfri anleggsvirksomhet for alle kommunale anlegg.
- Gi insentiver til dem som vil kvitte seg med fossilbilen, i form av ett års gratis kollektivtransport og bildelingsmedlemskap

4.3 Et moderne og miljøvennlig transportsystem

Et moderne og miljøvennlig transportsystem er avgjørende i hverdagen, både for skole, jobb, næringsliv og fritidsaktiviteter. Samferdselsløsningene legger viktige føringer for hvor folk velger å bosette seg i byen, og for hvor det blir etablert virksomheter og arbeidsplasser.

KrF vil at folk i Oslo skal kunne ferdes trygt, enkelt og mest mulig miljøvennlig. All ny trafikkvekst skal tas gjennom vekst i gange, sykkel og kollektivtransport. Prinsippet om universell utforming skal legges til grunn i alle vei- og kollektivprosjekter.

Kollektivtransporten skal prioriteres

Transportsektoren står for de største klimagassutslippene i Oslo og er også den viktigste kilden til lokal luftforurensning. Et godt kollektivtilbud er det viktigste virkemiddelet for å unngå trengsel, bedre det lokale miljøet og oppnå klimakutt. Gode kollektivløsninger vil gjøre hverdagsreisene enklere for folk flest. Den viktigste oppgaven for å bedre transporten i Oslo er å få ett ekstra tunnellop for tog og T-bane gjennom Oslo sentrum. Det må tilrettelegges bedre for fotgjengere ved å bygge ut flere gangveier og gode fortau.

Oslo KrFs løsninger:

- Prioritere kollektivtransport foran privatbilisme og sikre kollektivtransporten bedre fremkommelighet.
- Øke andelen av Oslopakke 3 som går til kollektivtransport.
- Ha kollektivpriser som stimulerer til økt bruk av buss, trikk og bane.
- Arbeide for at det blir T-bane til A-hus og jobbe for at prosjektet prioriteres.
- Bygge ny T-banetunell gjennom sentrum. Utrede alternativer til Ruters anbefalte trasévalg.
- Oppgradere hele trikke- og T-banenettet i årene som kommer og utrede nye aktuelle linjer for trikk og T-bane.
- Ferdigstille nytt signal- og sikringsanlegg på T-banenettet så fort som mulig, slik at den nåværende sentrumstunnelen får bedret kapasitet.
- Starte arbeidet med en ny tverrgående T-baneforbindelse i Groruddalen
- Bygge både Volvat-svingen og Ensjø-svingen for å sikre direkte tilgang til Ringen
- Bygge ny trikkelinje fra Sinsen via Tonsenhagen til Linderud og flytte ledig busskapasitet til tverrgående linjer i Groruddalen.
- Ha et effektivt bussrutenett og flere tverrgående bussforbindelser, og utvide nattbussordningen.
- Bygge Fossumdiagonalen fra Trondheimsveien til Østre Aker vei, for deretter å nedgradere Trondheimsveien.
- Røatunnelen skal bygges. Det arbeides derfor videre med en lang tunnel øst/vest slik at Røatunnelen kan iverksettes og finansieres senest i 2020.
- Prioritere miljøprosjektet E6 Oslo øst (Manglerudtunnelen) og sørge for støybegrensning ved tunnelåpningene.
- Videreutvikle og forbedre båt- og fergetilbudet på fjorden, blant annet med sjøgående «trikk» fra Sørenga – Bjørvika – Aker Brygge.
- Stille krav om lav- eller nullutslippsteknologi ved anbud på busser og båter.
- Iverksette tiltak som medvirker til at gjennomgangstrafikken inkl. godstrafikken sluses utenom byområdet.
- Arbeide for å styrke jernbanetilbudet rundt Oslo, både for å sikre effektiv persontransport og få mer gods over fra vei til bane.
- Være en pådriver for rask utbygging av dobbeltspor i Intercity-trianglet.
- Løfte opp viktigheten av å bygge Ringeriksbanen fra Sandvika til Hønefoss, et prosjekt som både vil redusere reisetiden mellom Oslo og Bergen med én time og utvide bolig- og arbeidsmarkedet.
- Legge til rette for bygging av en ny jernbanestasjon på Breivoll.

- Sikre et velfungerende, trygt og miljøvennlig taxitilbud i Oslo, blant annet ved å stille krav om nullutslippsbiler i taxinæringen.
- Sette opp semi-hurtigladere (11-22 kW) på enkelte drosjeholdeplasser.
- Bygge ut flere gangveier.
- Bedre vintervedlikehold på fortau og gangveger og fjerning av snø på fortauene.
- Gjør det gratis for voksne å ha med inntil fire barn også på hverdager.
- Sette ned prisen på årskort slik at den tilsvarer det ni månedskort koster.
- Vurdere lavere priser på enkeltbilletter utenom rushtida.
- Sørg for at Ruter-appen automatisk omgjør enkeltbilletter til den best tilgjengelige billetten etter hvor mange reiser brukeren har hatt.
- Gjør mer av kollektivtransporten universelt utformet.
- Ta i bruk selvkjørende minibusser som en del av kollektivtilbudet.
- Opprette bussterminaler ved kollektivknutepunkt, slik at man kan redusere antall regionbusser gjennom sentrum.

Sykkelbyen Oslo

Sykkelen er det mest miljøvennlige transportmiddelet, og sykling bidrar til folkehelse og bedre bymiljø. Det må derfor bli enklere og tryggere å ta seg fram med sykkel i Oslos gater. KrFs mål er å øke sykkelandelen fra åtte prosent (2013) til 16 prosent innen 2025.

Oslo KrFs løsninger:

- Bygge ut et sammenhengende sykkelveinett inn mot sentrum i løpet av de neste fire årene.
- Senke fartsgrensen til 30 km/t i sentrumsnære gater, slik at syklister og biler kan ta seg fram i de samme gatene.
- Bygge to sykkelekspressveier inn til Oslo sentrum.
- Etablere vedlikeholdsstasjoner for sykkel i alle bydeler, og bygge flere parkeringshus for sykkel.
- Bygge sykkelveier med egen infrastruktur, og ikke som en del av veibanen.
- Legge til rette for økt kapasitet og utvidelse av bysykkelordningen til nye områder av byen. El-syker bør også inkluderes som en del av ordningen.
- Inkludere bysykkelordningen i Ruter-billetten.
- Iverksette tiltak for å unngå konflikter mellom ulike trafikantgrupper.
- Ta hensyn til både gående og syklister i alle samferdselsprosjekter.
- Øke utbyggingstakten i plan for sykkelveinettet i Oslo.
- God sykkelopplæring av barn og ungdom.

- Ivareta hensyn til barn og unges sykling i planleggingen av sykkelveier.

Sikker og miljøvennlig bilbruk.

Et godt kollektivtilbud og bedre forhold for gående og syklende vil redusere behovet for bilkjøring i Oslo. Målet må være at stadig færre blir avhengige av å bruke bilen. KrF vil ta i bruk tiltak som reduserer bilkjøringen og gjør bilparken mer miljøvennlig. KrF vil prioritere veiprosjekter som øker fremkommeligheten for kollektivtrafikken, bedrer trafiksikkerheten og reduserer lokale miljøproblemer.

Oslo KrFs løsninger:

- Bruke bomringen, og på sikt moderne veiprisning, aktivt for å stimulere til redusert bilbruk i rushtiden og mer miljøvennlige biler.
- Etablere flere ladestasjoner for el-biler over hele byen, og spesielt i beboerparkeringsområder og andre områder hvor folk ikke har mulighet til å ordne ladeløsning selv.
- Stimulere til delingsordninger for bil og legge bedre til rette for at bilkollektiv kan etablere parkeringsplasser.
- Innføre en ordning der kommunale biler kan brukes til bildeling på kveldstid.
- Etablere parkeringsanlegg ved kollektivknutepunkt.
- Vurdere «carpooling» som tiltak for å redusere biltrafikken.
- Opprettholde piggedekkgebyret som et permanent miljøtiltak for å redusere mengden svevestøv.
- Bruke muligheten til å etablere lavutslippsoner i områder som er plaget av sterk luftforurensing.
- Prioritere vedlikehold og re-asfaltering av veinettet i byen.
- Bygge om farlige kryss for å redusere ulykkesrisiko.
- Legge mer vei under bakken for å legge til rette for byfornyelse og bedre arealutnyttelse.

Oslopakke 3

Oslopakke 3 er en plan for veiutbygging, drift og utbygging av kollektivtrafikk i Oslo og Akershus. Oslopakke 3 har en total kostnadsramme på 108 milliarder, og 70 prosent går til drift og utbygging av kollektivtrafikk.

Uten et slikt samarbeid fylkene imellom hadde det ikke vært mulig å realisere de transportløsningene som er nødvendige for en region i kraftig vekst. Samarbeid krever alltid kompromisser, men Oslopakke 3 gir viktige bidrag til sikker, miljøvennlig, effektiv og tilgjengelig transport i Oslo og Akershus. KrF har, sammen med Høyre, Arbeiderpartiet, Venstre, SV og MDG, bidratt til flertall for Oslopakke 3 i Oslo bystyre.

KrF vil bidra konstruktiv til å videreføre og videreutvikle Oslopakke 3 i neste fireårsperiode, slik at Oslos innbyggere får bedre kollektiv- og veiløsninger. I dette arbeidet vil KrF legge vekt på å styrke kollektivandelen i pakken. KrF vil bidra til en utredning for å vurdere de sosiale effektene av bompengereordningen.